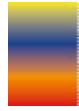

Beleidsbegroting 2024

Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant

Beleidsbegroting 2024

Inleiding

'Samen maken we de regio veiliger'. Dit doen we voor de veiligheid van de inwoners van onze 24 gemeenten. Wij werken aan het voorkomen van incidenten en het verkleinen van risico's in de regio én we staan 24/7 paraat voor de bestrijding van incidenten, klassieke rampen en moderne crises. We bundelen de krachten van inwoners, ondernemers, bestuurders, partners, hulpverleners en onze medewerkers.

Met deze begroting zetten wij weer een stap naar meer transparantie van de inzet van onze middelen en prestaties voor ons bestuur, partners en onze inwoners.

*Bekijk de animatie
Veiligheidsregio MWB*

LEESWIJZER

De beleidsbegroting is opgebouwd uit het programma Veiligheid, de verplichte paragrafen en de financiële begroting met bijlagen.

Hoofdstuk 1 Programma Veiligheid

Dit hoofdstuk beschrijft onze missie, visie en de vertaling daarvan naar de pijlers. Elke pijler begint met een korte inleiding en beschrijft de beoogde resultaten voor 2024.

Hoofdstuk 2 Verplichte paragrafen

Dit hoofdstuk bevat de verantwoording van de beheersmatige aspecten, conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Hoofdstuk 3 Financiële begroting

Dit hoofdstuk beschrijft de financiële uitgangspunten voor de begroting, de ontwikkelingen op het gebied van de loon- en prijsontwikkeling (LPO) en de Rijksbijdrage. Een overzicht van lasten en baten en een meerjarenperspectief van de bijdragen per gemeente worden gepresenteerd.

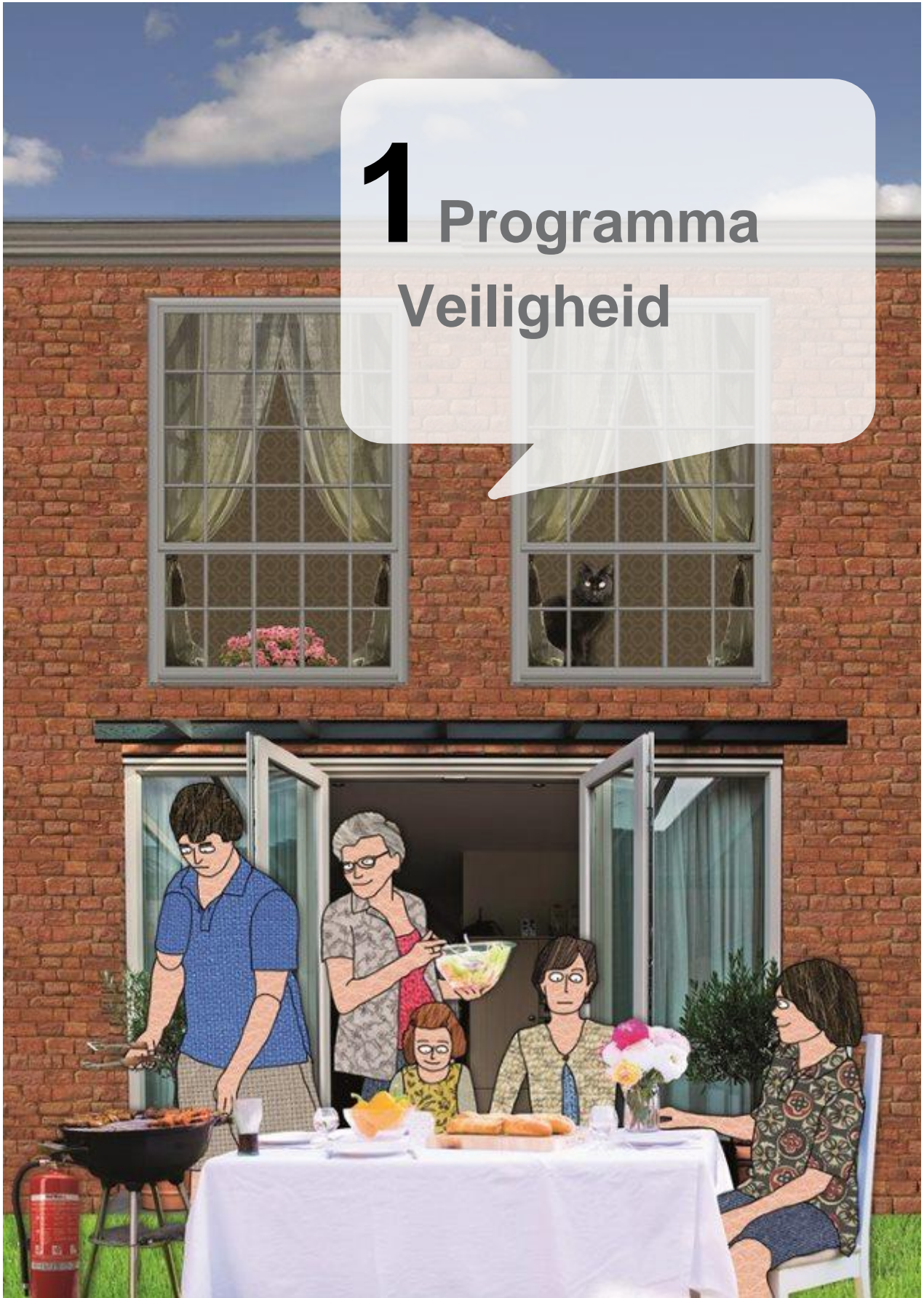
Hoofdstuk 4 Bijlagen

In de bijlagen staan het investeringsplan, een overzicht van de lopende leningen, de reserves en voorzieningen en een lijst van veelgebruikte afkortingen

INHOUDSOPGAVE

1 PROGRAMMA VEILIGHEID	6
1.1 Algemeen	7
1.2 Stimuleren van een redzame samenleving	10
1.3 Bijdragen aan een veilige leefomgeving	13
1.4 Hulpvaardige en slagvaardige inzet	18
1.5 Wendbare en duurzame organisatie	23
1.6 Algemene dekkingsmiddelen	30
2 PARAGRAFEN	31
2.1 Bedrijfsvoering.....	33
2.2 Financiering	35
2.3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	37
2.4 Onderhoud kapitaalgoederen.....	42
2.5 Verbonden partijen	43
3 FINANCIËLE BEGROTING	45
3.1 Kaders totstandkoming begroting	46
3.2 Financiële positie.....	54
3.3 Overzicht lasten en baten.....	56
3.4 Incidentele en structurele lasten en baten	58
3.5 Overzicht op taakvelden.....	60
3.6 Overzicht op programma en economische kostencategorieën.....	60
4 BIJLAGEN	61
4.1 Tariefstelling	62
4.2 Lijst van veelgebruikte afkortingen	63

1 Programma Veiligheid

PROGRAMMA VEILIGHEID

1.1 Algemeen

Wie we zijn

Wij zijn Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant (VRMWB). Samen maken we de regio veiliger is onze missie. Dit doen we voor de veiligheid van de inwoners van onze 24 gemeenten. De veiligheidsregio is een wettelijk verplichte samenwerking van onze 24 gemeenten. De burgemeesters vormen ons bestuur.

We werken in opdracht van de gemeenten aan het voorkomen van incidenten en het verkleinen van risico's in de regio én we staan 24/7 paraat voor de bestrijding van incidenten, klassieke rampen en moderne crises. Daarvoor bundelen we de krachten van inwoners, ondernemers, bestuurders, partners, hulpverleners en onze medewerkers. We zijn zowel een netwerkorganisatie als een krachtige hulpdienst.

Onze 1800 medewerkers, waarvan 1300 vrijwilligers, vormen een onmisbaar fundament onder de dingen die we doen. We zijn professioneel en dragen met veel passie dag in dag uit bij aan de veiligheid in Midden- en West-Brabant.

Waar wij voor gaan

Wat voor een veiligheidsregio willen we zijn? Die vraag hebben we samen met ons bestuur onderzocht. De uitkomst: een parate veiligheidsregio, klaar voor actuele uitdagingen. We richten ons op fysieke veiligheid en maatschappelijke vraagstukken met (fysieke) veiligheidseffecten. Hiermee bestendigen en versterken we de ingeslagen weg.

Onze aandacht gaat allang niet meer alleen naar fysieke veiligheid en klassieke incidenten. Waar een crisis eerst een 'flitsramp' was, hebben we nu steeds vaker te maken met complexe, langdurige crises met maatschappelijke impact of een steeds lastiger te voorspellen mix van impact. Denk hierbij aan de crisishulpverlening van vluchtelingen, vuurwerkproblematiek, boerenprotesten, coronacrisis en niet te vergeten de ontwikkelingen als gevolg van de klimaatverandering met zeer grote impact zeker ook op de langere termijn. Deze crises vragen om een andere aanpak. Onze rol varieert. Deze kan repressief en hulpverlenend zijn maar ook coördinerend, regisserend en ondersteunend ten behoeve van samenwerkingspartners, onze gemeenten, het Rijk en het Veiligheidsberaad.

In het beleidsplan 2023-2027 presenteren we onze ambitie:

We zijn een parate veiligheidsregio, klaar voor actuele uitdagingen.

Onze mensen zijn vitaal en dragen professioneel en met passie bij aan een veilige regio. We zijn paraat en klaar voor actuele uitdagingen in alle fases van de veiligheidsketen. We werken met onze (veiligheids-)partners samen aan het voorkomen en verkleinen van risico's en incidenten in de regio én we zijn voorbereid op en staan 24/7 paraat voor de bestrijding van incidenten, klassieke rampen en moderne crises. We zijn een betrouwbare partner in het netwerk van publieke veiligheid en gezondheid.

Paraat

Onze brandweer, crisisteams en centralisten staan 24/7 klaar. Zij zijn vakbekwaam, goed voorbereid en hebben de beschikking over de juiste middelen voor de bestrijding van de huidige en toekomstige incidenten en crises.

Klaar voor actuele uitdagingen

Door onze betrouwbare en actuele informatiepositie hebben we in beeld wat speelt in onze omgeving. Het stelt ons in staat om risicogericht te werken: we monitoren, analyseren en voorspellen trends, kwetsbaarheden en risico's in een steeds complexer wordende maatschappij. Flexibel zijn en samenwerken vinden we daarbij vanzelfsprekend. Door kennis en kunde te bundelen en te delen, werken we samen aan het voorkomen, voorbereiden, bestrijden en leren van incidenten en crises. We verbeteren en versterken onze advisering en dienstverlening voor inwoners, bedrijven, partners en gemeenten door:

- Effectieve bewustwordingscampagnes en handelingsperspectieven gericht op het stimuleren van veilig gedrag van inwoners en specifieke doelgroepen.
- Integrale advisering aan gemeenten en risicoveroorzakers over actuele veiligheidskwesties.
- Tijdige en juiste interventiestrategieën. Hiermee beïnvloeden we gezamenlijk risico's en bereiden we ons voor op mogelijke crises.
- Sterke operationele paraatheid en slagkracht door inzicht in regionale- en lokale risico's.
- Evalueren, onderzoeken en analyseren van incidenten en crises om continu te verbeteren en veiliger op te treden.

Om onze ambitie te realiseren, zetten we in op drie pijlers:

- Stimuleren van redzaamheid in de samenleving
- Bijdragen aan een veilige leefomgeving
- Leveren van een hulpvaardige en slagvaardige inzet

Het fundament onder deze pijlers is de duurzame en wendbare organ

Indeling begroting

De beleidsbegroting heeft een herkenbare relatie met ons beleidsplan en daarmee met onze beleidspijlers met als fundament onze wendbare en duurzame organisatie. Zo hanteren we één lijn in onze beleidsdocumenten. Hiermee vergroten we het inzicht in welke activiteiten bijdragen in het bereiken van onze doelen.

In deze beleidsbegroting 2024 werken we de pijlers concreter uit door de volgende vragen te beantwoorden:

- Wat willen we bereiken?
- Wat gaan we hiervoor doen?
- Wat hebben we daarvoor nodig?

Programmabegroting

De begroting kent één programma (programma Veiligheid), onderverdeeld in pijlers. Daarnaast is het voor de categorieën: Overhead, Algemene Dekking en Reserves verplicht deze apart inzichtelijk te maken.

In het onderstaand overzicht is de begroting op programmaniveau voor 2024 inclusief het meerjarenperspectief voor de jaren 2025 t/m 2027 opgenomen.

(bedragen x 1.000)	Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma Veiligheid	€ 79.377	€ -6.046	€ 73.331	€ 82.672	€ -5.841	€ 76.831	€ 84.724	€ -5.800	€ 78.924	€ 86.012	€ -5.281	€ 80.732
Algemene Dekkingsmiddelen	€ 502	€ -87.777	€ -87.275	€ 605	€ -91.789	€ -91.184	€ 797	€ -95.172	€ -94.375	€ 796	€ -97.546	€ -96.751
Overhead	€ 14.582	€ -	€ 14.582	€ 15.356	€ -	€ 15.356	€ 15.362	€ -	€ 15.362	€ 15.919	€ -	€ 15.919
Vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Begroot totaal saldo van lasten en baten	€ 94.461	€ -93.824	€ 638	€ 98.633	€ -97.630	€ 1.003	€ 100.883	€ -100.972	€ -89	€ 102.727	€ -102.827	€ -100
Subtotaal mutaties reserves	€ 357	€ -995	€ -638	€ 366	€ -1.369	€ -1.003	€ 375	€ -286	€ 89	€ 375	€ -275	€ 100
Resultaat	€ 94.819	€ -94.819	€ -0	€ 98.999	€ -98.999	€ 0	€ 101.258	€ -101.258	€ 0	€ 103.102	€ -103.102	€ 0

1.2 Stimuleren van een redzame samenleving

Inleiding

Een samenleving wordt gevormd door de mensen die er wonen, werken, recreëren, ondernemen en studeren; iedereen draagt daar op de één of andere manier een steentje aan bij. De manier waarop verschilt per persoon en per moment. Uit onderzoek blijkt dat de redzaamheid van mensen in de afgelopen periode is afgenomen en dat er vaker contact wordt gezocht met hulpverleners. Tegelijkertijd zien we een grote veerkracht bij mensen, zoals tijdens de coronacrisis. In de komende jaren is het essentieel daar waar nodig te ondersteunen en waar mogelijk de veerkracht aan te spreken.

Het is onze taak om inwoners bewust te maken van veiligheidsrisico's en handelingsperspectief te bieden voorafgaand aan, tijdens en na afloop van incidenten en crises. Om met onze interventies effectief te zijn bij de verschillende doelgroepen begrijpen we wat speelt in de samenleving, zitten we in een vroeger stadium samen met stakeholders uit ons netwerk om tafel, vergroten we de redzaamheid en bundelen we onze kennis en kunde.

Waar richten we ons de komende jaren op?

Redzaamheid is een product van synergie tussen inwoners, ondernemers, zorg- en hulpverleners en andere maatschappelijke partners. Om daar optimaal op in te kunnen spelen willen we:

- Weten hoe onze samenleving er uit ziet en wat er in de samenleving leeft.
- Vroegtijdige samenwerking versterken. Immers, als we kwetsbaarheden en risico's in de samenleving kennen, dan kunnen we inwoners handvatten geven waarmee zij redzamer zijn én voorkomen dat incidenten ontstaan.
- De redzaamheid vergroten door in te zetten op belevingsleren, risicocommunicatie en het stimuleren van veilig gedrag.
- Inzetten op burgerhulpverlening, om burgers te betrekken bij de samenwerking met hulpverleners.

Wat we al doen

In deze begroting geven we aan wat we in 2024 willen ontwikkelen om een bijdrage te leveren aan het stimuleren van een redzame samenleving. Naast deze ontwikkelingen zijn er uiteraard ook reguliere werkzaamheden die bijdragen aan deze pijler en waarvoor we een deel van onze capaciteit in zetten. Een aantal van deze werkzaamheden gebeurt op basis van aanvraag en samenwerking met gemeenten. Ten behoeve van het stimuleren van de redzame samenleving zijn onze reguliere werkzaamheden onder andere:

- Campagnes (social media) voor het bieden van handelingsperspectieven bij incidenten.
- Voorlichting geven na een incident.
- Contacten leggen en onderhouden met netwerkpartners rondom verminderd zelfredzame groepen, zoals ouderen en zorgbehoevenden.
- Bijdragen aan de landelijke Brandpreventieweken.
- We bieden schooljeugd uit de groepen 7 en 8 in onze Risk Factory belevingsonderwijs om hen redzamer te maken rondom diverse veiligheids-, gezondheids- en duurzaamheidsthema's.

Ontwikkelingen

Maatschappelijke opgave

De maatschappelijke opgave verandert. We moeten rekening houden met afnemende cohesie in de samenleving, agressie tegen hulpverleners, een veranderende zorgvraag en meer kwetsbare doelgroepen door langer thuiswonende ouderen, ontheemden of personen met onbegrepen gedrag. Er wordt een ander beroep op ons gedaan. We werken niet alleen vanuit onze eigen deskundigheid, maar ook vanuit de kwetsbaarheden en risico's die we signaleren.

De burger wordt een wereldmacht

Het vertrouwen van de samenleving in de overheid is niet meer vanzelfsprekend. De machtsverhoudingen wereldwijd en binnen Nederland veranderen en zijn minder voorspelbaar. Onder andere sociale media stimuleren een nieuwe vorm van democratisering, waarin machtsverhoudingen en autoriteit schuivende panelen zijn. We signaleren verschillende samenlevingsvormen waarin dit een rol speelt. Inwoners halen hun kennis en kunde overal vandaan en nemen daarmee zelf meer initiatief om zaken te regelen. Het dwingt de overheid om op een andere manier aan te sluiten bij de samenleving. Professioneel gezag, netwerken en ecosystemen veranderen. Het is belangrijk om - steeds meer divers georganiseerde - inwoners actiever te betrekken en te weten wat ze willen én

kunnen. Daarmee worden zij redzamer en kunnen we hun hulp en inzet (burgerhulpverlening) koppelen aan onze professionele inzet. We werken vanuit een netwerk(ende) samenleving en dragen onze kennis uit.

Wat willen we bereiken?

Voor 2024 zetten we in op de volgende doelstellingen:

- We vergroten ons inzicht in en expertise ten aanzien van veilig gedrag en redzaamheid van inwoners.
- We versterken het risicobewustzijn van doelgroepen door het bieden van interventies en handelingsperspectieven (stimuleren van veilig gedrag)
- We maken onze hulpverlening efficiënter en effectiever in samenwerking met inwoners.

Wat willen we bereiken	Wat gaan we daarvoor doen
We vergroten ons inzicht in en expertise ten aanzien van veilig gedrag en redzaamheid van inwoners	Monitoring risico's en sentimenten • Wij verzamelen via de in 2023 ontwikkelde wijktool data om inzicht te krijgen in de (brand)risico's in de samenleving. • We koppelen die inzichten aan het sentiment van de (lokale) omgeving en het moment waarop het sentiment gemeten wordt (context). • We duiden en prioriteren met onze partners gezamenlijk inzichten om samen effectiever te kunnen sturen op specifieke risico's en impactfactoren. We verwachten dat de afnemende sociale cohesie en groeiende armoede in 2024 leidt tot (veiligheids)risico's in de woon- en leefomgeving. Samen met partners (gemeenten, GGD, politie, woningbouwcorporaties) ontwikkelen wij interventies waarmee we de redzaamheid van inwoners vergroten. Veilige en gezonde wijkaanpak We evalueren de aanpak en effectiviteit van de pilots die we in diverse gemeenten (Oosterhout, Waalwijk en Breda) hebben uitgevoerd. Daaruit volgt een event voor de gemeenten van de regio's Midden en West-Brabant en Brabant-Noord om lessen en successen te delen.
We versterken het risicobewustzijn van doelgroepen door belevingsonderwijs, het bieden van interventies en handelingsperspectieven (creëren van veilig gedrag)	Risk Factory In 2024 richten we ons op een nieuwe potentiële doelgroep: middelbare scholieren, nadat we in 2023 starten met de doelgroep ouderen. Zodra de scenario's voor de ouderen 'draaien' kijken we welke aanpassingen aan scenario's voor middelbare scholieren nodig zijn. Risicocommunicatie We sluiten met onze risicocommunicatie aan bij de prioritaire risico's uit het risicoprofiel en bij actuele thema's. Naast de kleinere campagnes ontwikkelen we voor twee actuele thema's (vanuit risicomonitoring) een grote campagne. Gedragsonderzoek • We onderzoeken welke factoren van invloed zijn op doelgroepen die vaker met bepaalde risico's (uit de risicomonitoring) te maken hebben. In 2024 kan dat bijvoorbeeld zijn het veilig verwarmen van je woning. • We koppelen deze onderzoeksresultaten – naast landelijk en regionaal gedragsonderzoek - aan gezamenlijke monitoring en

verdiepend kwalitatief onderzoek met als doel om hierop specifieke gedragsinterventies te ontwikkelen.

- De uitkomsten uit gedragsonderzoek worden ingebed in onze werkwijze en de veilige en gezonde wijkaanpak.

We maken onze hulpverlening efficiënter en effectiever in samenwerking met inwoners

Burgerhulpverlening

- We maken burgerhulpverlening onderdeel van onze vakbekwaamheidsprogramma's.
- De opbrengsten van de pilot Wijkbrandweer worden geëvalueerd. We verkennen de mogelijkheden voor het vertalen naar reguliere activiteiten.

Kengetallen en prestaties

	Realisatie 2022	Verwachting of streefwaarde 2023	Verwachting of streefwaarde 2024
Aantal campagnes op social media voor bewustzijnsverhoging inwoners	13	10	10
Aantal deelnemers dat Risk Factory bezoekt	85 scholen 2.500 leerlingen	100 scholen 3.500 leerlingen	100 scholen 3.500 leerlingen

Wat hebben we daarvoor nodig?

Financieel overzicht

Weergave van de kosten voor het stimuleren van de redzame samenleving:

(bedragen x 1.000)	Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Stimuleren van een redzame samenleving	€ 682	€ -155	€ 527	€ 693	€ -156	€ 537	€ 692	€ -157	€ 535	€ 703	€ -158	€ 546
Algemene Dekkingsmiddelen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Overhead	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Begroot totaal saldo van lasten en baten	€ 682	€ -155	€ 527	€ 693	€ -156	€ 537	€ 692	€ -157	€ 535	€ 703	€ -158	€ 546
Subtotaal mutaties reserves	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Resultaat	€ 682	€ -155	€ 527	€ 693	€ -156	€ 537	€ 692	€ -157	€ 535	€ 703	€ -158	€ 546

1.3 Bijdragen aan een veilige leefomgeving

Inleiding

De inrichting van een veilige leefomgeving creëer je niet alleen, maar samen. Inwoners, ondernemers, zorg- en hulpverleners, iedereen draagt zijn steentje bij. De regierol voor een veilige leefomgeving ligt bij de gemeenten. We adviseren gemeenten en bedrijven bij specifieke projecten, evenementen, objecten en gebieden. We kijken daarbij breder naar de aanwezige risico's met betrekking tot het object en omgeving én er is aandacht voor nieuwe risico's. Wij adviseren tijdig en op een eenduidige manier over het beheersen van risico's om incidenten, rampen en crises te voorkomen.

Waar richten we ons de komende jaren op?

- Het integraal en risicogericht aanpakken van (brand)veiligheidsvraagstukken, door afhankelijk van het risico een passende rol te pakken (en samen met partners tot een passende oplossing te komen). Daarvoor gaan we vroegtijdig in gesprek met onze gemeenten en partners, hanteren we een flexibel basistakenpakket en passen we onder andere de zes sporen van beïnvloeding toe.
- De prioritaire risico's uit het Regionaal Risicoprofiel. Deze risico's krijgen de komende jaren extra aandacht in de voorbereiding. We scherpen onze informatie- en netwerkpositie aan, actualiseren de planvorming en borgen ons vakmanschap. Ook kijken we gebiedsgericht naar risico's en maken we risicogerichte keuzes.
- De verbinding tussen gezondheid en veiligheid door in samenwerking met de GHOR het zorgrisicoprofiel op te stellen.
- Het ontwikkelen van een actueel multidisciplinair risicobeeld door te versterken op risicomonitoring van kwetsbaarheden, dreigingen en risico's.
- Een stevige verbinding tussen regio's en Rijk en het landelijke Knooppunt Coördinatie Regio-Rijk (KCR2).

Wat we al doen

In deze begroting geven we aan wat we in 2024 willen ontwikkelen om een bijdrage te leveren aan een veilige leefomgeving. Naast deze ontwikkelingen zijn er uiteraard ook reguliere werkzaamheden die bijdragen aan deze pijler en waarvoor we een groot deel van onze capaciteit in zetten. We verbeteren ons reguliere werk continu. Permanente risicomonitoring is een belangrijk fundament voor het effectief inzetten van onze zes sporen van beïnvloeding. Deze zes sporen bevatten alle werkzaamheden van risicobeheersing, verdeeld over een aantal werkvelden:

Zes sporen van beïnvloeding	Werkvelden
1. Beïnvloeding wet- en regelgeving	1. BRZO en Bedrijfsbrandweren
2. Inrichten van de omgeving	2. Ruimtelijke ontwikkeling en Infrastructuur
3. Vergunningverlening, toezicht en handhaving	3. Milieu en Industrie
4. Kennisdeling en gedragsverandering samenleving	4. Bouwen
5. Kennisoverdracht en handelingsperspectief incidentbestrijders	5. Gebruik
6. Communicatie over restrisico's en handelingsperspectief	6. Evenementen
	7. (Brand) Veilig Leven

Het reguliere werk van het GHOR-bureau ligt voornamelijk op het snijvlak van gezondheid en veiligheid. Door middel van advisering, kennisoverdracht en het bieden van handelingsperspectief legt de GHOR de verbinding tussen de veiligheidsregio en de zorgsector. De GHOR brengt het gezondheids- en zorgperspectief in bij veiligheidsvraagstukken en brengt veiligheidsperspectief in bij de zorgsector met als doel om continuïteit van de zorg te borgen.

Ontwikkelingen 2024

Verzwarende BRZO

Binnen onze regio hebben we te maken met een forse groei in het aantal bedrijven dat valt onder het Besluit risico's zware ongevallen (hierna genoemd Brzo-bedrijven). Hierdoor staat de capaciteit van de inspecteurs onder druk. De verwachting is dat er de komende vier jaar zich nog zeventien bedrijven vestigen in de provincie Noord-Brabant, waarvan tien in de regio Midden- en West-Brabant. Daarnaast

is er sprake van wijzigende regelgeving rondom Arie-plichtige inrichtingen (Arie: regeling voor Aanvullende voorschriften risico-inventarisatie en -evaluatie) waardoor het aantal bedrijven dat in aanmerking komt voor het doorlopen van een Aanwijstraject voor een bedrijfsbrandweer (art. 31 Wet VR) vanaf 2023 aanzienlijk toeneemt. Deze toename ontstaat op het moment dat er al een veertigtal Arie-bedrijven zich binnen het samenwerkingsverband Noord-Brabant bevinden waar nog geen Aanwijstraject is gestart, vanwege de druk op de capaciteit. Mogelijk komen daar met de wijziging in regelgeving nog tien Arie-plichtige inrichtingen bij.

Complexiteit veiligheidsvraagstukken

We constateren dat veiligheidsvraagstukken (o.a. adviesaanvragen) aan verandering onderhevig zijn. Veiligheidsvraagstukken worden steeds complexer, mede door de toename van complexiteit van de omgeving ten gevolge van energietransitie, klimaatadaptatie en technologische ontwikkelingen. Ook vraagt het integraal en risicogericht werken om aanvullende specifieke expertise, waar gemeenten zelf niet meer over beschikken. Om de kwaliteit van ons werk te bewaken, investeren we in kennis over de gevolgen van nieuwe risico's en ontwikkelingen zoals energieopslagsystemen, windmolens, waterstofvoertuigen etc.

Omgevingswet & Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

De stelselherziening Omgevingsrecht leidt tot een taakverandering voor veiligheidsregio's op het gebied van risicobeheersing. In de praktijk blijkt dat er nieuwe taken bijkomen, naast dat ontwikkelingen in het traditionele domein van vergunning, toezicht en handhaving (VTH) ook onverminderd aandacht van ons eisen vanwege de complexiteit van veiligheidsvraagstukken. Er zijn Accounthouders Veilige Leefomgeving aangesteld, die als kerntaak hebben om verbinding te leggen met gemeenten (en ketenpartners) om onze integrale advisering op nieuwe en bestaande planfiguren te borgen. Vanwege investeringen in een andere werkwijze, benodigde adviescapaciteit voor nieuwe planfiguren en toenemende complexiteit van veiligheidsvraagstukken is meer capaciteit nodig. Er is berekend dat er een uitbreiding van drie fte nodig is.

Versterken van Crisisbeheersing en informatievoorziening (extra BDUR-gelden)

De inzet bij landelijke en langdurige crises heeft de afgelopen jaren een grote wissel getrokken op de capaciteit van de veiligheidsregio's en flexibiliteit van (en werkdruk bij) individuele collega's. De rijksoverheid heeft ten behoeve van de versterking van de landelijke inzet op crisisbeheersing extra middelen beschikbaar gesteld voor de veiligheidsregio's. Hiermee moet de bovenregionale en landelijke samenwerking beter georganiseerd en geborgd worden, maar moeten de veiligheidsregio's vooral op regionaal niveau kwalitatief en kwantitatief robuuster worden georganiseerd. Denk aan het verder professionaliseren van crisisbeheersing, het inrichting van Veiligheids Informatie Knooppunten (VIK), en de ontwikkeling en beheer van informatiesystemen. Ook wordt een informatie-, actie- en Coördinatiepunt voor Rijk, Regio's en partners (KCR2) ingesteld. In een landelijk bestuursakkoord is vastgesteld dat er vanaf 2023 structureel € 83 miljoen wordt toegevoegd aan de Brede doeluitkering rampenbestrijding (BDUR) voor veiligheidsregio's. Deze aanvulling wordt in vier jaar opgebouwd, startend vanaf 2023 (€1,88 miljoen voor VRMWB). In de zomer van 2023 zal de bijdrage voor 2024 bekend worden.

Wat willen we bereiken?

In 2024 zetten we in op:

- We werken meer omgevingsgericht. We hebben voor onze regio in beeld waar onze kwetsbaarheden zitten en welke bedreigingen er zijn.
- We borgen risicogerichtheid door afhankelijk van het risico een passende rol te pakken en (samen met partners) geschikte interventies te ontwikkelen.
- We werken meer informatiegestuurd om te komen tot meer integrale beeld- en oordeelsvorming over kwetsbaarheden, dreigingen en incidenten.

Wat gaan we daarvoor doen?

Wat willen we bereiken	Wat gaan we daarvoor doen
We werken meer omgevingsgericht. We hebben voor onze regio in beeld waar onze kwetsbaarheden zitten en welke bedreigingen er zijn.	Omgevingswet en wet kwaliteitsborging voor het bouwen • We sluiten aan bij de omgevingstafels van onze gemeenten en borgen in onze advisering de kernwaarden voor een veilige leefomgeving. • We monitoren de effectiviteit van onze inzet in de 6 sporen van beïnvloeding en verbeteren op basis daarvan onze dienstverlening. • We investeren in kennis over de gevolgen van nieuwe risico's en ontwikkelingen, bijvoorbeeld nieuwe energiedragers. Besluit risico's zware ongevallen (Brzo), Bedrijfsbrandweer en Industrie • Bij alle Brzo-bedrijven wordt de nieuwe landelijke methodiek bij inspecties toegepast. Het gaat hier om de Landelijke Benadering Risicobedrijven (LBR) en gemeenschappelijke inspectieruimte (GIR). • We verbreden onze kennis van gevaarlijke stoffen naar bredere risico's, zoals onder andere straling en (industriële) gevolgen van de energietransitie. Risicomonitoring • We verkennen de mogelijke inzet van een Operationele Risicometer en een Virtuele Assistent voor calamiteitencoördinatoren (CaCo), informatiemanagers en vergelijkbare adviseurs. De Operationele Risicometer levert inzicht in de impact van het ontstaan van gestapelde risico's. De Virtuele Assistent geeft tijdens een crisis inzicht in de actuele situatierapportage in brede zin. • In 2024 wordt één van de prioritaire risico's extra belicht, bijvoorbeeld extreem weer. We inventariseren welke data en informatie nodig is om dit risico te monitoren en met welke partners we moeten samenwerken. • We passen risicomonitoring toe op wijkniveau binnen de pilot Veilige en Gezonde Wijk. De daaruit geconstateerde kwetsbaarheden worden gemonitord zodat we in staat zijn vergelijkbare kwetsbaarheden in andere wijken vroegtijdig te signaleren.
We borgen risicogerichtheid door afhankelijk van het risico een passende rol te pakken en (samen met partners) geschikte interventies te ontwikkelen.	Uitrol visie risicogerichtheid • De in 2023 tot stand gekomen (regionale) visie op risicogerichtheid wordt organisatie breed uitgerold. • De lessen over de manier waarop risicogerichtheid toegepast is in de praktijk voor het thema natuurbrandbeheersing worden benut in een nieuw thema (mogelijk veilige energietransitie). • De opgedane ervaring met de zes sporen van beïnvloeding wordt gebruikt bij het risicogerichter benaderen van veiligheidsvraagstukken.
	Samenwerking • Samen met onze gemeenten en ketenpartners zetten we in op het ontwikkelen van een risicogerichte aanpak van

veiligheidsvraagstukken in de omgeving.

- We investeren extra in vroegtijdige afstemming met initiatiefnemers (en branches) over de veiligheidsaspecten van initiatieven in de omgeving.
- Wij gaan bij alle risicovolle bedrijven een contactmoment inplannen om te bespreken wat zij aan ontwikkelingen in willen dienen ten behoeve van efficiënter en effectiever afhandelen van vergunningen.

GHOR

- Het zorgrisicoprofiel dat in 2023 met zorginstellingen in de regio wordt opgesteld wordt in 2024 geïmplementeerd. In het zorgrisicoprofiel staat welke risico's en crisistypen uit het regionaal risicoprofiel de acute en publieke zorg het meest onder druk zetten en waarop maatregelen nodig zijn.

We werken meer informatiegestuurd om te komen tot meer integrale beeld- en oordeelsvorming over kwetsbaarheden, dreigingen en incidenten.

Informatienetwerk

- We onderzoeken met onze drie grootste gemeenten en (regionale) samenwerkingspartners welke data en informatie nodig is om te komen tot een integraal actueel risicobeeld.
- Bijdragen aan de oprichting en positie van Knooppunt Coördinatie Regio – Rijk (KCR2) door in gezamenlijkheid (met andere veiligheidsregio's) duiding en betekenis te geven aan beschikbare informatie met betrekking tot bovenregionale risico's.
- We blijven in het Fieldlab informatiegestuurde Veiligheid Zuid 6 participeren voor informatie innovaties op het gebied van procesontwikkeling en tooling. Dit is in nauwe verbondenheid met KCR2.

Kengetallen en prestaties

	Realisatie 2022	Verwachting of streefwaarde 2023	Verwachting of streefwaarde 2024
Brzo en bedrijfsbrandweer			
Aantal afgesproken Brzo-inspecties	49	53	53
Aantal onaangekondigde controles Brzo-bedrijven	40	53	53
Industriële veiligheid en milieu			
Aanvragen milieu, externe veiligheid	467	- 1	- 1
Toezicht risicovolle bedrijven	68	- 1	- 1
Levertijd advisering: tijdigheid van adviezen(%)*	90%	90%	95%
Gerealiseerd gepland toezicht: (%)*	90%	90%	90%
Overige aantallen			
Advies/controlen bedrijfsbrandweer	489	- 1	- 1
Advies ruimtelijke ordening en Infra	592	- 1	- 1
Bouwen en brandveilig gebruik	3047	- 1	- 1
Toezicht brandveilig gebruik	123	- 1	- 1
Evenementen en overige plaatsen	2437	- 1	- 1

¹ Deze cijfers worden niet begroot, maar worden wel weergegeven in de realisatie. Dit betreft niet-beïnvloedbare cijfers, omdat het aantal aanvragen vanuit gemeenten betreft.

Wat hebben we daarvoor nodig?

Financieel overzicht

Weergave van de kosten van de pijler Veilige Leefomgeving:

(bedragen x 1.000)	Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Bijdragen aan een veilige leefomgeving	€ 9.377	€ -8	€ 9.369	€ 9.712	€ -8	€ 9.704	€ 10.047	€ -8	€ 10.039	€ 10.306	€ -8	€ 10.298
Algemene Dekkingsmiddelen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Overhead	€ 950	€ -	€ 950	€ 988	€ -	€ 988	€ 1.026	€ -	€ 1.026	€ 1.056	€ -	€ 1.056
Vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Begroot totaal saldo van baten en lasten	€ 10.326	€ -8	€ 10.318	€ 10.700	€ -8	€ 10.692	€ 11.073	€ -8	€ 11.065	€ 11.362	€ -8	€ 11.354
Subtotaal mutaties reserves	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Resultaat	€ 10.326	€ -8	€ 10.318	€ 10.700	€ -8	€ 10.692	€ 11.073	€ -8	€ 11.065	€ 11.362	€ -8	€ 11.354

1.4 Hulpvaardige en slagvaardige inzet

Nieuwe risico's leiden tot nieuwe type incidenten, rampen en crises. In die veranderende omgeving staan de meldkamercentralisten, brandweer- en crisisteams 24/7 paraat. Ons vakmanschap, adequaat materieel en een betrouwbare operationele informatie zijn daarbij essentieel. Wij ondersteunen onze bestuurders, die verantwoordelijk zijn voor Bevolkingszorg en de beheersing en bestrijding van crises en incidenten.

Waar richten we ons de komende jaren op?

- Betere informatie vanuit de meldkamer: deze blijft zich ontwikkelen in het verstrekken van relevante informatie over veilig repressief optreden en het in een vroeg stadium kunnen beoordelen van de omvang van incidenten en crises.
- Het robuust en toekomstbestendig houden van het brandweerstel met behoud van vrijwilligheid en slagkracht. Het bestendigen van paraatheid en slagkracht en de ontwikkeling van een dynamische, flexibele en informatiegestuurde incidentbestrijding zijn belangrijke aandachtspunten.
- Versterking van de crisisorganisatie door middel van ontwikkeling van o.a. de CaCo-functie, ontwikkeling van flexibel opschalen, risicomonitoring, aansluiting bij KCR2 en versterking risico- en crisiscommunicatie.
- Versterking Bevolkingszorg en gemeentelijke crisisbeheersing door specialistische functies regionaal te organiseren en gemeenten zo goed mogelijk te ondersteunen.

Wat we al doen

In deze begroting geven we aan wat we in 2024 willen ontwikkelen voor het leveren van een hulpvaardige en slagvaardige organisatie. Naast deze ontwikkelingen zijn er uiteraard ook reguliere werkzaamheden die bijdragen aan deze pijler. Het grootste deel van onze middelen, zowel financiën als capaciteit, zijn te relateren aan deze pijler.

De volgende reguliere taken horen hiertoe:

- Repressie (paraatheid en incidentbestrijding brandweer)
- Crisisbeheersing (paraatheid en incidentenbestrijding multi)
- Bevolkingszorg
- (Multi)operationele voorbereiding en planvorming
- Techniek, Facilitair en Logistiek
- Informatiegestuurd werken, onderzoek en analyse
- (Multidisciplinair) opleiden trainen en oefenen
- Risico- en crisiscommunicatie

Binnen bovenstaande taken worden vele activiteiten uitgevoerd en continu verbeterd. Voor onze tankautospuitten kunnen we bijvoorbeeld steeds meer spreken van 'Smart fire fighting'; ons materieel wordt steeds 'slimmer' en uitgerust met sensoren en telemetrie om steeds beter te kunnen begrijpen hoe het brandweeroptreden functioneert. Ook Team Brandonderzoek (TBO) is al enige jaren een waardevolle versterking die bijdraagt aan beter en veiliger brandweeroptreden. Daarnaast ontwikkelt het droneteam zich door tot een 'Team Digitale Verkenningen' en bestaan er steeds betere technieken om met betere beelden en meer digitale informatie een betere incidentbestrijding en crisisbeheersing te kunnen uitvoeren. Tot slot leidt het structureel informatie gestuurd werken tot betere data en inzicht in (de ontwikkeling van) typen incidenten, hun geografische spreiding tot en met inzicht in relaties tussen typen incidenten en typen gebouwen of locaties en de rol van bijvoorbeeld gebruikers en de wijze van incidentbestrijding. Dit geldt niet alleen voor het borgen van slagvaardige en hulpvaardige inzet, maar deze informatie draagt ook bij aan een veiligere leefomgeving.

Ontwikkelingen

Wet veiligheidsregio's

Op 6 december 2022 heeft het ministerie van Justitie en Veiligheid de Contourennota versterking crisisbeheersing en brandweezorg naar de Tweede Kamer gestuurd. In deze nota zijn de contouren geschetst voor de nieuwe 'Wet brandweezorg en crisisbeheersing', die de Wet veiligheidsregio's op termijn vervangt. In de Contourennota wordt bevestigd dat het werk rondom brandweezorg en crisisbeheersing steeds complexer wordt en dat er behoefte is aan versterking van deze sectoren.

Ditzelfde geldt voor Bevolkingszorg. De versterking hiervan (als uitwerking van de wetsevaluatie) krijgt vorm aan de hand van het landelijk project Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg dat in de loop van 2023 wordt aangeboden aan het Veiligheidsberaad.

Vanaf 2023 wordt er een geleidelijk (opbouwend) structureel bedrag van € 83 miljoen aan de Bijzondere Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) van de veiligheidsregio's toegevoegd, bestemd voor de versterking van crisisbeheersing, de versterking van de informatiepositie en het inrichten van het Knooppunt Coördinatie Regio-Rijk (KCR2) en de bovenregionale samenwerking daarin.

Vijf opgaven RCDV

De Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio (RCDV) zet in op vijf opgaven om in de komende vijf jaar grote verandervraagstukken in verbinding met elkaar te realiseren. Aanleiding hiervoor zijn de ambities geformuleerd in de evaluatie Wet veiligheidsregio's en enkele langlopende vraagstukken binnen onze branche. Hieronder de vijf landelijke opgaven met een korte toelichting op de hoofdvragen:

1. *Crisisbeheersing*

Zijn we regionaal en landelijk voorbereid op klassieke crises, maar ook op de langdurige ongekende crises? Wat betekent dit voor het stelsel en voor partners in de algemene en functionele kolommen? Er ligt onder andere een voorstel om een multi crisisbeheersing doctrine te ontwikkelen. De recent toegekende versterkingsgelden BDUR maken dat we voortvarend met deze opgave aan de slag kunnen.

2. *Informatievoorziening*

Naar aanleiding van het versterken van de crisisbeheersing dient er, ten behoeve van deze versterking, ook opnieuw naar de governance van (multi)informatievoorziening toepassingen gekeken worden als afzonderlijke opdracht. Tevens er zal een versterking van de regionale en landelijke informatiepositie plaatsvinden waar een deel van de toegekende versterkingsgelden BDUR voor is gereserveerd.

3. *Verbeter en vereenvoudig het brandweeronderwijsstelsel, richt een daarop geïnspireerd stelsel voor crisisonderwijs in*

Hoe kunnen we, op basis van een goede probleemanalyse, een adequaat brandweeronderwijsstelsel realiseren en implementeren binnen het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid, de veiligheidsregio's en met relevante partners? En een daarop gebaseerd crisisonderwijs?

4. *Organiseer toekomstvast brandweezorg*

Hoe houden we de kwaliteit van lokale en regionale brandweezorg hoog en in verbinding met veranderende maatschappelijke vraagstukken in stad en omringend gebied? Hoe verbeteren we de regionale en landelijke slagkracht voor gewone en bijzondere risico's? Hoe versterken we de onderlinge schakels binnen de veiligheidsketen en stemmen we onze preventieve en preparatieve werkzaamheden beter af op onze (grootschalige) incidentbestrijding? Hoe krijgen we meer grip op en inzicht in de vorming en continuïteit van brandweezorg?

5. *Toekomstbestendig werkgeverschap*

Om de ontwikkelingen het hoofd te bieden is een toekomstgerichte ontwikkelopgave op het gebied van goed werkgeverschap, boeien en binden van personeel en inspelen op 'de medewerker van de toekomst' noodzakelijk. Investeren in de mens is een kritische succesfactor. Er ligt een voorstel om een governance op het gebied van werkgeverschap uit te werken en de landelijke organisaties beter te verbinden.

Vrijwilligers en beroepsbezetting brandweer

We hebben structureel 30-50 vacatures bij onze vrijwillige brandweerposten en het werven van nieuwe vrijwilligers wordt steeds problematischer in met name kleinere kernen. Daarbij hebben we ook te maken met Europese richtlijn (COM 2021-93), die stelt dat gelijke arbeid gelijk beloond moet worden. In de toekomst is kazerneren en consigneren van vrijwilligers daarom met het huidige systeem niet meer mogelijk waardoor we ook op onze beroepsposten geconfronteerd worden met een tekort aan medewerkers. In 2022 is, vooruitlopend op de landelijke ontwikkelingen, geconstateerd dat de paraatheid van de brandweer niet voldoende is om uitvoering te geven aan het door gemeenten vastgestelde Dekkings- en Spreidingsplan van de regio.

In het Veiligheidsberaad van december 2022 is een principebesluit genomen om een implementatieplan 'Bouwsteen verplichtend karakter' vast te stellen. De uiteindelijke implementatie van de Bouwsteen leidt tot een kostenverhoging omdat vrijwilligers niet meer mogen worden ingezet voor de aanvulling van de bezetting van de 24-uursdienst en de dagdienst posten van Waalwijk en Oosterhout en hiervoor de vaste beroepsformatie moet worden uitgebreid.

Post Moerdijk haven

Het Algemeen Bestuur heeft op 21 december 2022 besloten om voor de beroepspost Moerdijk Haven de Publiek-Private Samenwerkingsconstructie (PPS) te continueren als bedrijfsbrandweezorg voor de komende vijf jaar. Daarbij worden de bestaande afspraken over de financiële verdeling van de kosten aangepast op de oorspronkelijke afspraken.. Ook wordt gezocht naar aanpassingen van de zes minutennorm en de 100% beschikbaarheid. Tot 2027 werken we in principe met de PPS om uiterlijk in 2027 tot een definitieve keuze te komen waarbij rekening wordt gehouden met mogelijke aanpassingen vanuit de Wet veiligheidsregio's.

Ontwikkelingen Hart van Brabant

Rondom het district Hart van Brabant, specifiek rondom Tilburg en omliggende gemeenten speelt een aantal ontwikkelingen die onderlinge afhankelijkheden kent. Allereerst is de gemeente Tilburg beleid aan het ontwikkelen rondom de cityring. Wij zijn nauw betrokken bij deze ontwikkelingen, omdat het mogelijk impact heeft op de wettelijke normtijden van de brandweer. Maar, tevens gelet op de uitbreiding en ontwikkelingen van de stad, is de brandweezorg in Tilburg mogelijk te verbeteren door herpositionering van de kazernes 'Post Centrum', 'Vossenbergh' en 'Berkel-Enschoot'. Gezien de afhankelijkheden heeft herpositionering van kazernes ook invloed op mogelijkheden ten behoeve van het opleidingscentrum 'Safety Village' omdat het opleidingscentrum, gelegen naast kazerne Vossenbergh, onderzoek doet naar het vergroten van de opleidingscapaciteit. We volgen deze ontwikkelingen op de voet, maar er zijn nog te veel onduidelijkheden om aan deze ontwikkelingen concrete acties te koppelen voor 2024.

Wat willen we bereiken?

In 2024 zetten we in op:

- We verstevigen de paraatheid en de slagkracht van de brandweer.
- We zijn beter voorbereid op meerdere typen crises en versterken onze crisisorganisatie en organiseren ons flexibeler - incl. Bevolkingszorg en crisiscommunicatie.
- We verbeteren onze informatiepositie bij het bestrijden van en sturing geven aan een incident, ramp of crisis.
- We vergroten onze opleidingscapaciteit en versterken de opleidings- en oefenmogelijkheden.

Wat gaan we daarvoor doen?

Wat willen we bereiken	Wat gaan we daarvoor doen
We bestendigen de paraatheid en de slagkracht van de brandweer	Toekomstbestendige brandweezorg • Uitvoering geven aan de in 2023 opgestelde visie en spoorboekje op Toekomstbestendige brandweezorg. Belangrijk onderdeel hierin is het flexibeler en risicogerichter organiseren van onze brandweezorg. We bedenken nieuwe brandweezorgconcepten die we waar nodig in de toekomst kunnen implementeren. • In 2023 maken we een dekkingsplan op basis van de handreiking gebiedsgerichte opkomsttijden. In 2024 implementeren we dit plan. • Voor het vinden van vrijwilligers vernieuwen we onze wervingscampagnes. We verbeteren het aannameproces van vrijwilligers en ons inzicht in de in- door- en uitstroom van vrijwilligers.

- We sluiten aan bij en doen mee met het onderdeel ‘Organiseer toekomstvast brandweerzorg’ als deel van de ‘Drie Grote Werken’ van de RCDV.

We zijn beter voorbereid op meerdere typen crises en versterken onze crisisorganisatie en organiseren ons flexibeler - incl. Bevolkingszorg en crisiscommunicatie.

Flexibele crisisorganisatie

- Het versterken van de crisisbeheersing (vanuit de extra Bdur-gelden) door uitvoering van ons plan van aanpak gericht op continuïteit/versterken van de crisisprocessen en de informatievoorziening (regionaal en landelijk).
- Ontwikkelen van een flexibele crisisorganisatie door in 2024 in te zetten op het trainen en beoefenen van de werkwijze zoals opgenomen in ons Regionaal Crisisplan 2023-2027.
- Het oprichten van een ‘crisisuitzendbureau’ (met eigen capaciteit en van onze partners) ten behoeve van continuïteit in langdurige crisis.
- Het verder implementeren van de gemaakte keuzes voor de regionale (door)ontwikkeling en professionalisering van Bevolkingszorg en gemeentelijke crisisbeheersing. Ook geven we regionaal uitvoering aan de landelijke vastgestelde ambitie ‘Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg’.
- We geven uitvoering aan het meerjarenprogrammaplan risico - en crisiscommunicatie. We versterken op samenwerking, organisatie en professionaliteit. In 2023 richten we ons op het (her)inrichten van de nieuwe crisiscommunicatie (piket)organisatie. In 2024 wordt deze nieuwe crisiscommunicatie-organisatie geïmplementeerd en verder doorontwikkeld.

We versterken onze informatiepositie bij het bestrijden van en sturing geven aan een incident, ramp of crisis.

Versterken informatiepositie

- We ontwikkelen de functie van calamiteitencoördinator en meldkamer door naar proactieve omgevingsmonitoring.
- In 2024 is onze GEO-omgeving stabiel en is het beheer optimaal ingericht. Hierdoor beschikken we over een optimale basis voor de inrichting van het kaartmateriaal voor crises en incidenten.
- Onze data-architectuur en datawarehouse zijn zo geoptimaliseerd dat we data efficiënt en snel kunnen ontsluiten voor meerdere externe doelgroepen.
- Het Real Time Intelligence Centre (RTIC) Brandweer en de VIK-viewer (VeiligheidsInformatieKnooppunt) worden in samenhang doorontwikkeld.

We vergroten onze opleidingscapaciteit en versterken de opleidings- en oefenmogelijkheden

Vergroten opleidingscapaciteit

- We geven opvolging aan de business-case voor Safety Village die in 2023 wordt opgesteld.
- Eind 2023 bepalen we aan de hand van de gevoerde risicomonitoring op welke van de prioritaire risico’s en actuele thema’s we in 2024 extra gaan oefenen.

Kengetallen en prestaties

	Realisatie 2022	Verwachting of streefwaarde 2023	Verwachting of streefwaarde 2024
Repressie			
Aantal vrijwilligers	1.288	1.330	1.330
Aantal beroeps	221	220	220
Opkomsttijden 1e TS¹			
Objectnorm	72%	80%	80%
Objectnorm + 2 minuten	89%	95%	95%
18 minuten norm	99%	100%	100%
Vakbekwaam worden en blijven			
Opkomstpercentage vrijwilligers bij oefenen	79%	60%	60%
Opkomstpercentage vrijwilligers bij alarm	48%	30%	30%
Multidisciplinair opleiden en oefenen			
Aantal opleidingen/trainingen/oefeningen	90	110	110
Aantal deelnemers	1.100	1.200	1.200
Aantal grip-situaties	9	- ²	- ²
% geëvalueerde grip-2 situaties	100%	100%	100%
Operationeel Centrum Brandweer (OCB)			
Afgehandelde incidenten OCB	14.700	- ²	- ²
Crisiscommunicatie			
Inzet crisiswebsite	52	40	40

¹ De opkomsttijd 1^e tankautospuiter (TS) is de tijd vanaf de melding op de meldkamer tot het moment dat deze aankomt bij het incident. Voor ieder object is een normtijd vastgesteld in het dekkings- en specialisme spreidingsplan, gebaseerd op de gebruiksfunctie. Het werken met gebiedsgerichte opkomsttijden komt steeds dichterbij; dit kan tot wijzigingen leiden.

² Deze cijfers worden niet begroot omdat het niet-beïnvloedbare cijfers betreft.

Wat hebben we daarvoor nodig?

Financieel overzicht

Weergave van de kosten van de pijler Hulpvaardige en slagvaardige inzet:

(bedragen x 1.000)	Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Leveren van een hulpvaardige en slagvaardige inzet	€ 67.634	€ -5.883	€ 61.751	€ 70.789	€ -5.677	€ 65.112	€ 72.590	€ -5.635	€ 66.955	€ 74.083	€ -5.115	€ 68.968
Algemene Dekkingsmiddelen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Overhead	€ 2.784	€ -	€ 2.784	€ 2.887	€ -	€ 2.887	€ 2.989	€ -	€ 2.989	€ 3.085	€ -	€ 3.085
Vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Begroot totaal saldo van baten en lasten	€ 70.417	€ -5.883	€ 64.534	€ 73.676	€ -5.677	€ 67.999	€ 75.579	€ -5.635	€ 69.944	€ 77.167	€ -5.115	€ 72.052
Subtotaal mutaties reserves	€ -	€ -404	€ -404	€ -	€ -291	€ -291	€ -	€ -14	€ -14	€ -	€ -3	€ -3
Resultaat	€ 70.417	€ -6.287	€ 64.131	€ 73.676	€ -5.968	€ 67.708	€ 75.579	€ -5.649	€ 69.930	€ 77.167	€ -5.118	€ 72.049

1.5 Wendbare en duurzame organisatie

Inleiding

Met een duurzame organisatie doelen wij op zowel de duurzame inzetbaarheid van onze mensen als het bijdragen aan duurzaamheid in de samenleving door een steeds duurzamere bedrijfsvoering. Wendbaarheid vraagt om nieuwe manieren van werken, een informatievoorziening die betrouwbaar is en rijke inzichten biedt en een bedrijfsvoering die wendbaarheid ondersteunt. Zo spelen we snel in op nieuwe situaties en veranderende risico's en gaan we flexibel om met prioriteiten en doelstellingen.

Waar richten we ons de komende jaren op?

- We maken het programma 'Samen Vitaal' onderdeel van onze identiteit en borgen vitaliteit structureel binnen alle lagen van de organisatie.
- Met veilig en gezond werken ondersteunen en faciliteren we onze medewerkers die mentaal en fysiek weerbaar moeten zijn om schokkende gebeurtenissen en veranderingen te verwerken.
- Informatiegestuurd werken vraagt veel van onze mensen. We investeren daarom in het digitaal vakmanschap van al onze medewerkers; van brandweermens, centralist tot kantoormedewerker
- We geven uitvoering aan de duurzaamheidsstrategie en verkleinen onze CO2-voetafdruk. We dragen hiermee actief bij aan een groene, gezonde, sociale en circulaire gemeenschap
- We werken aan een betrouwbare en wendbare informatievoorziening door het minimaliseren en versimpelen van de complexiteit van de IT-omgeving. Hierdoor ontstaat een bestendige, samenwerkingsgerichtere én veiligere digitale werkomgeving
- Met de snelle ontwikkelingen op het gebied van informatie en technologie, nemen ook de risico's toe. Informatieveiligheid is een vereiste om de continuïteit van zowel de organisatie als de samenleving te waarborgen.
- Het hebben en aantrekken van professionele en bevlogen medewerkers is belangrijk. We profileren ons daarom daar sterker als aantrekkelijk werkgever.

Wat we ook doen

In deze begroting geven we aan wat we in 2024 willen ontwikkelen om een bijdrage te leveren aan een duurzame en wendbare organisatie. Naast deze ontwikkelingen zijn er uiteraard ook reguliere werkzaamheden die bijdragen aan wendbaarheid en duurzaamheid en waar we een groot deel van onze capaciteit op in zetten. We blijven investeren in het goed uitvoeren van ons werk, richten onze processen efficiënt en doeltreffend in, vertalen en initiëren nieuwe ontwikkelingen en trends en adviseren en ondersteunen de organisatie bij beleidsvoering en uitvoering van taken op het gebied van: personeel en organisatie, financiën planning en control, inkoop, communicatie, informatisering, strategie en ontwikkeling.

Ontwikkelingen

Tweede loopbaanbeleid

Sinds 2006 is het Functioneel Leeftijdsontslag (FLO) voor brandweermensen afgeschaft. Vanaf 1 januari 2006 mogen nieuwe medewerkers de bezwarende brandweerfunctie niet langer dan 20 jaar vervullen. Het is een gezamenlijke inspanning van werkgever en werknemer een 2e loopbaan te verwezenlijken die de werknemer na maximaal 20 jaar kan gaan vervullen binnen of buiten de Veiligheidsregio. Doelstelling is dat brandweermensen gezond hun pensioenleeftijd halen en daarna nog een goed kwalitatief leven kunnen leiden. De collega's die voor 1 januari 2006 in dienst zijn getreden, hebben nog wel recht op FLO.

Voor de periode 1 november 2022 tot (naar verwachting) 1 januari 2027 kunnen medewerkers met een bezwarende functie die voldoen aan de voorwaarden van het akkoord verzoeken om uitstel tot het onderzoek door de Universiteit Maastricht is afgerond. Een deel van deze brandweermensen is al bezig met de uitvoering van zijn/haar loopbaanplan, een deel gaat in deze periode voldoen aan de startkwalificaties cf. voorwaarden en een deel wil toch – ondanks de mogelijkheid voor uitstel – beginnen aan zijn/haar loopbaanplan. We schatten nu in dat de kosten hiervoor op te vangen zijn binnen de huidige begroting.

Arbeidsmarkt

We hebben te maken met een aantal ontwikkelingen, zoals krapte op de arbeidsmarkt, inflatie, vergrijzing en een verschuivende pensioenleeftijd. Hierdoor hebben we de uitdaging om gekwalificeerde medewerkers te vinden, te binden en te boeien.

Informatieveiligheid

Vanuit het landelijke versnellingsplan Informatieveiligheid wordt in opdracht van het Veiligheidsberaad (december 2020) gewerkt aan het versterken van de cyberweerbaarheid van de Veiligheidsregio's en het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV). We versterken onze informatieveiligheid op basis van de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid), die standaard verplicht is voor overheidsorganisaties. Naast technische aanpassingen blijven wij investeren in het vergroten van de awareness van onze medewerkers.

Onderdeel van de BIO is het organiseren van de functies 'monitoring van cyber- en digitale dreigingen en kwetsbaarheden' (SOC, Security Operations Centre) en 'incident response op digitale incidenten' (CERT, Computer Emergency Response Team). In 2021 is, als onderdeel het landelijke programma informatieveiligheid, een haalbaarheidsonderzoek gedaan naar mogelijke scenario's voor SOC en CERT, waarbij geconcludeerd is dat een sectorale/collectieve oplossing hiervoor de meest efficiënte oplossing is. De noodzaak om dit te organiseren is evident, het is vooral de vraag hoe dit georganiseerd moet worden. De verwachting is dat de collectieve oplossing nog tot 2024 of 2025 op zich laat wachten. Dit betekent dat bij alle regio's een korte termijn oplossing noodzakelijk is (zogenoeten 'verhoogde dijkbewaking', bijvoorbeeld een CERT-abonnement met een leverancier).

Wet open overheid

De Wet open overheid (Woo) vervangt de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) en heeft tot doel om de transparantie van overheden en semi-overheden te verbeteren. De belangrijkste wijziging in de Woo betreft de actieve openbaarmaking, openbaarmaking uit eigen beweging. Daarnaast is de passieve openbaarmaking, de openbaarmaking op verzoek, op een aantal vlakken zodanig aangescherpt dat het afhandelen van de verzoeken nog arbeidsintensiever wordt. De Woo gaat uit van digitalisering en stelt eisen aan de documenten en de ontsluiting daarvan. De Woo vereist het op orde brengen van de informatiehuishouding en het aanpassen van processen (zowel organisatorisch als technisch) en is ingegaan op 1 mei 2022. De nieuwe regels voor passieve openbaarmaking gelden vanaf 1 mei 2022, de regels voor actieve openbaarmaking worden gefaseerd ingevoerd vanaf 2023. Deze nieuwe wet verplicht overheidsorganisaties om de informatiehuishouding binnen acht jaar op orde te brengen, wat ook in de archiefwet terugkomt. De VRMWB ambieert om binnen de gestelde termijnen te voldoen aan deze wet. Om inzicht te krijgen in de veranderingen die deze wet met zich meebrengt is in 2022 een plan van aanpak uitgewerkt met een viertal aandachtsgebieden, namelijk: processen, dienstverlening, ICT & Informatievoorziening en cultuur.

Duurzamere bedrijfsvoering en CO2-prestatieladder

In 2023 heeft VRMWB haar visie op een duurzame bedrijfsvoering bestuurlijk vastgesteld. Een belangrijk gevolg daarvan is om structureel stappen te blijven zetten om de CO2-uitstoot van VRMWB planmatig omlaag te brengen om bij te dragen aan de klimaatdoelen van Nederland. Omdat steeds meer veiligheidsregio's de methodiek van de CO2-prestatieladder kiezen, zal ook VRMWB volgens deze methodiek haar CO2-uitstoot monitoren en structureel omlaag brengen. Omdat de meeste gebouwen die VRMWB gebruikt eigendom zijn van de deelnemende gemeenten, zal deze inspanning ook impact hebben op de bedrijfsvoering van de gemeenten.

Ontwikkeling vitale sector

De veiligheidsregio's maken (nog) geen onderdeel uit van de Nederlandse vitale infrastructuur. De inzet van politie, inzet van defensie en communicatie met en tussen hulpdiensten (112 en C2000) maken wel deel uit van deze infrastructuur. Het gaat om processen die essentieel zijn voor de Nederlandse samenleving; processen die kunnen leiden tot uitval of verstoring, tot ernstige maatschappelijke ontwrichting en een bedreiging vormen voor de nationale veiligheid. De COVID-19-crisis heeft duidelijk gemaakt, ook voor het ministerie van J&V, dat de veiligheidsregio's wel als onderdeel van de vitale infrastructuur aangemerkt zouden moeten worden.

Het ministerie werkt aan een vitaliteitsbeoordeling van onze processen van crisisbeheersing, informatievoorziening en brandweerzorg. Het is de rol van de veiligheidsregio's om Nederland op regionaal niveau goed voor te bereiden op rampen en crisis. Om deze rol goed te kunnen vervullen moet de continuïteit van vitale processen binnen de sector gewaarborgd zijn en moeten de veiligheidsregio's kunnen beschikken over de informatie die nodig is om te zorgen voor adequate voorbereiding van de rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Digitale toegankelijkheid overheid

Het Tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid is ingegaan op 1 juli 2018. De website van de veiligheidsregio voldoet inmiddels grotendeels aan het Tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid, maar ook andere publicaties dienen digitaal toegankelijk te worden. Om helemaal digitaal toegankelijk te zijn komen er extra taken bij voor monitoring, controle en nabewerking van documenten, beeld- en filmmateriaal, het op peil houden van bewustwording en het opstellen van toegankelijkheidsverklaringen. De kosten voor het projectteam en out-of-pocket kosten voor aanpassing van de techniek, uitvoeren van nulmetingen en toetsen, trainingen voor personeel en inhuur zijn structureel. Voor de gemeenten en gemeenschappelijke regelingen wordt gesproken over totale incidentele kosten tussen de € 58 en € 94 miljoen voor implementatie binnen twee jaar. Structureel is er voor gemeenten en gemeenschappelijke regelingen jaarlijks tussen de € 25 en € 32 miljoen nodig om aan de eisen van het besluit te voldoen. Om beter inzicht te krijgen in de structurele en incidentele kosten voor onze veiligheidsregio wordt in 2023 gewerkt aan een plan van aanpak.

Wat willen we bereiken?

In 2024 zetten we in op:

- We profileren ons sterker als aantrekkelijk werkgever en vergroten de duurzame inzetbaarheid van onze mensen, die in hun werk tot hun recht komen en mentaal en fysiek vitaal blijven.
- We dragen met een duurzame bedrijfsvoering bij aan een groene, gezonde, sociale en circulaire samenleving.
- We versterken onze veilige en betrouwbare informatievoorziening en de digitaal zelfredzaamheid van onze medewerkers.
- We vergroten de transparantie van onze organisatie om een openbare, betrouwbare en veilige overheid te zijn.

Wat gaan we daarvoor doen?

Wat gaan we doen?

We profileren ons sterker als aantrekkelijk werkgever en vergroten de duurzame inzetbaarheid van onze mensen, die in hun werk tot hun recht komen en mentaal en fysiek vitaal blijven.

Aantrekkelijk werkgeverschap

- In 2023 is een recruitmentstrategie ontwikkeld die is afgestemd op de behoeftes van verschillende doelgroepen. Daarin is aandacht voor arbeidsmarktcommunicatie, inclusie en diversiteit en loopbaanontwikkeling. Deze wordt in 2024 uitgevoerd.
- We krijgen zicht op hoe we flexibele arbeidsarrangementen kunnen vormgeven voor specifieke doelgroepen in de organisatie, denk aan vrijwilligers, piketfunctionarissen, detacheringen en uitbestedingen.

Samen Vitaal

Met het programma Samen Vitaal borgen we vitaliteit structureel in alle lagen van de organisatie. In 2024 richten we ons op het borgen (verspreiden & verankeren) van vitaliteit in de bedrijfsprocessen, zoals bewustwordingsactiviteiten en een online platform voor medewerkers voor alle vitaliteitszaken.

Veilig en gezond werken

- In 2023 wordt een nieuwe RI&E uitgevoerd onder repressief personeel, mede gevoed door evaluatieverslagen, incidentdata en landelijke ontwikkelingen. In 2024 worden acties en beheersmaatregelen uitgevoerd die hieruit volgen.
- We monitoren de gezondheid van onze mensen op een cyclische manier. Hiervoor ontwikkelen we een gezondheidsmonitor, waarbij we bestaande vormen van

We dragen met een duurzame bedrijfsvoering bij aan een groene, gezonde, sociale en circulaire samenleving

monitoring en registratie integreren, zoals blootstellingsregistratie.

- In 2024 hebben we specifiek aandacht voor beroepsziekten, die maatschappelijk een steeds groter vraagstuk vormen, zoals acute stress/ post-traumatische stress stoornis (PTSS).

Duurzame bedrijfsvoering en CO2-prestatieladder

- Wij werken in 2023 aan een visie voor duurzame bedrijfsvoering en realistische doelen in lijn met de Sustainable Development Goals (SDG's). In 2024 werken we aan reductie van onze CO2-uitstoot middels de systematiek van de CO2-prestatieladder waarvan steeds meer overheden gebruik maken.
- Wij werken naar een niveau 3 certificering in 2024. Ons energiegebruik van de gebouwen en de brandstof voor voertuigen vormen de grootste component waarop bespaard kan gaan worden.
- Voor kleinere dienstvoertuigen is in 2023 al een eerste tranche aanbesteed van (elektrische) voertuigen met lage emissie. In 2024 brengen we in beeld hoe de zwaardere voertuigen emissie-arter of emissievrij gemaakt kunnen worden.
- Een ander belangrijk traject is het doorlopen van een bewustwordingstraject voor alle medewerkers.

We versterken onze veilige en betrouwbare informatievoorziening en de digitaal zelfredzaamheid van onze medewerkers.

Betrouwbare Informatievoorziening

Om informatiegestuurd te werken moet ons digitale ecosysteem een flinke transitie ondergaan. In 2023 is een meerjarenplan voor informatievoorziening opgesteld. De hoofdthema's hierin zijn 1) minimaliseren complexiteit IT-omgeving, 2) veilige digitale werkomgeving, 3) digitalisering als uitgangspunt voor alle activiteiten, 4) digitaal vakmanschap, 5) informatiebeveiliging. In 2024 zetten we in op:

Minimaliseren van complexiteit

In 2024 gaan we de mogelijkheden van het vernieuwde ecosysteem verder benutten. We vergroten de synergie tussen systemen, zowel regionaal als daarbuiten (landelijk), waarmee we faciliteren dat de juiste informatie, op het juiste moment, bij de juiste persoon is.

Informatieveiligheid

We voldoen 100% aan de BIO-normen (Baseline Informatiebeveiliging Overheid). Hiertoe implementeren we een oplossing voor het monitoren van beveiligingsrisico's (Security Operations Center, SOC) en het adequaat acteren daarop (Computer Emergency Response Team, CERT). Voor deze oplossingen werken veiligheidsregio's landelijk samen.

Digitaal vakmanschap

We vergroten de digitale zelfredzaamheid van medewerkers, zodat zij in staat zijn om informatie te registreren, analyseren en duiden in verschillende situaties, met verschillende instrumenten. Digitaal vakmanschap gaat ook over samenwerking tussen collega's met digitale middelen en systemen.

Data-uitwisseling (Convenant DUW)

De samenwerking met de OMWB, GGD West-Brabant en Waterschap Brabantse Delta heeft als hoofdthema de onderlinge data-uitwisseling vanwege de gezamenlijke zorg rond de impact van klimaatverandering op de werkzaamheden van onze

organisaties. Het resultaat is een rapportage met verkenningen inzake de data-uitwisseling met deze partners, inclusief adviezen omtrent toekomstige borging en beheer.

Presterend vermogen

Alle doelgroepen (intern van managementteam tot en met werkvloer en anderen, zoals de gemeenten) krijgen steeds meer realtime dashboards ter beschikking, zodat snel en adequaat gehandeld kan worden. Deze worden begeleid met instructies op de diverse niveaus. Tegelijkertijd gaat de bezem door de grote hoeveelheid prestaties en kengetallen, zodat nog transparanter is waarop de regio stuurt. Daarmee ligt de weg open om deze prestaties en kengetallen ook extern (op de website) te tonen.

We vergroten de transparantie van onze organisatie om een openbare, betrouwbare, en veilige overheid te zijn.

Digitale toegankelijkheid

In 2023 wordt een stappenplan gemaakt om digitaal toegankelijk te worden. In 2024 implementeren we maatregelen om digitale toegankelijkheid te borgen, met aandacht voor zowel technisch aspecten als de rol van medewerkers hierin.

Wet open overheid (Woo)

We werken volgens een meerjarenplan van aanpak om tijdig te voldoen aan de eisen van de Woo. We voeren dat plan uit voor jaarschijf 2024 op een viertal aandachtsgebieden, namelijk: processen, dienstverlening, ICT & Informatievoorziening en cultuur. In 2024 gaan wij adviezen van adviescolleges en jaarplannen en verslagen actief publiceren via het plooi platform.

Archief en Informatiebeheer

- Voor de Wet open overheid en de Archiefwet brengen we de documentaire informatie-huishouding op orde.
- We maken een openbaar overzicht van bestanden en archieven op documentniveau met uitzonderingsgronden voor openbaarheid.
- Informatie van een taakgebied/proces in vak applicaties wordt voorzien van metadata zoals bewaartermijn en dergelijke. Ook wordt voorzien in selectielijsten, vernietiging en een duurzame archiefbewaarplaats.

Visitatie Veiligheidsregio MWB

Visitatie heeft als doel om veiligheidsregio's als organisatie verder te ontwikkelen en om van en met elkaar te leren. We geven hiermee invulling aan artikel 56 van de Wet veiligheidsregio's (Wvr) waarin staat dat het bestuur van de veiligheidsregio ervoor zorgt dat eenmaal in de vijf jaar een visitatie door een visitatiecommissie wordt verricht. In 2022 is er landelijk een voorstel voor een aanpak uitgewerkt. Vanaf 2023 starten een aantal veiligheidsregio's op basis van deze aanpak. Wij staan voor 2024 op de planning.

Kengetallen

	Realisatie 2022	Verwachting of streefwaarde 2023	Verwachting of streefwaarde 2024
Personeel en organisatie			
Ziekteverzuim (organisatie)	6,5%	4,5%	4,5%
Opleidingsbudget (als % loonsom)	2,0%	2,5%	2,5%
% van de beroeps brandweermensen die in 2026 uitstromen is gestart met tweede loopbaanbeleid	100%	100%	100%
Communicatie			
Meten reputatie via social media			
Volgers YouTube brw	22.950	-1	-1
Volgers Facebook brw	8.450	-1	-1
Volgers Instagram brw	4.800	-1	-1
Volgers Facebook vrmwb	5.450	-1	-1
Volgers LinkedIn vrmwb	5.700	-1	-1
Volgers Twitter vrmwb	16.200	-1	-1
Strategie en ontwikkeling			
Aantal Woo-verzoeken	9	5	5
Woo-verzoeken afgedaan binnen wettelijke termijn	100%	100%	100%
- Afgedaan binnen primair beslistermijn - Afgedaan binnen primair beslistermijn + wettelijke verdaging	89%	11%	
Aantal bezwaarschriften/klachten	3	7	7
% raadvragen binnen week beantwoord	100%	100%	100%
Inkoop			
Rechtmatige aanbestedingen	100%	100%	100%
Realiseren inkoopplan	76%	80%	80%
FP&C			
Aantal facturen	10.984	10.000	10.000
Doorlooptijd facturen	93% < 30 dgn	95% < 30 dgn	95% < 30 dgn
Realisatie budget	99%	95%	95%
Realisatie investeringen	76%	90%	90%
Informatisering			
Incidentafhandeling conform norm	96%	95%	95%
Aantal hacks (major storing)	0	0	0

¹ Deze cijfers worden niet begroot, maar worden wel weergegeven in de realisatie. Dit betreft niet-beïnvloedbare cijfers, omdat het aantal aanvragen vanuit gemeenten betreft.

Wat hebben we daarvoor nodig?

Financieel overzicht

(bedragen x 1.000)	Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Wendbare en duurzame organisatie	€ 1.685	€ -	€ 1.685	€ 1.478	€ -	€ 1.478	€ 1.395	€ -	€ 1.395	€ 920	€ -	€ 920
Algemene Dekkingsmiddelen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Overhead	€ 10.849	€ -	€ 10.849	€ 11.481	€ -	€ 11.481	€ 11.346	€ -	€ 11.346	€ 11.778	€ -	€ 11.778
Vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Begroot totaal saldo van baten en lasten	€ 12.534	€ -	€ 12.534	€ 12.959	€ -	€ 12.959	€ 12.741	€ -	€ 12.741	€ 12.699	€ -	€ 12.699
Subtotaal mutaties reserves	€ 357	€ -591	€ -234	€ 366	€ -1.078	€ -712	€ 375	€ -272	€ 103	€ 375	€ -272	€ 103
Resultaat	€ 12.891	€ -591	€ 12.300	€ 13.325	€ -1.078	€ 12.247	€ 13.116	€ -272	€ 12.844	€ 13.074	€ -272	€ 12.802

Financieel overzicht Overhead

Conform de BBV wetgeving moeten de kosten van Overhead inzichtelijk gemaakt worden in beleidsbegroting. Deze zijn inzichtelijk gemaakt en verantwoord per pijler. Hieronder volgt een samenvattend overzicht voor het totaal op Overhead.

Overhead Specifiek (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Stimuleren redzaamheid in de samenleving	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Bijdragen aan een veilige leefomgeving	€ 950	€ -	€ 950	€ 988	€ -	€ 988	€ 1.026	€ -	€ 1.026	€ 1.056	€ -	€ 1.056
Leveren van een hulpvaardige en slagvaardige inzet	€ 2.784	€ -	€ 2.784	€ 2.887	€ -	€ 2.887	€ 2.989	€ -	€ 2.989	€ 3.085	€ -	€ 3.085
Wendbare en duurzame organisatie	€ 10.849	€ -	€ 10.849	€ 11.481	€ -	€ 11.481	€ 11.346	€ -	€ 11.346	€ 11.778	€ -	€ 11.778
Totale Overhead	€ 14.582	€ -	€ 14.582	€ 15.356	€ -	€ 15.356	€ 15.362	€ -	€ 15.362	€ 15.919	€ -	€ 15.919

1.6 Algemene dekkingsmiddelen

Inleiding

In de algemene dekkingsmiddelen zijn de volgende baten opgenomen:

- De rentelasten en baten
- De rijksbijdrage BDuR gelden
- De algemene gemeentelijke bijdragen

De toelichting van bovenstaande onderwerpen zijn respectievelijk te lezen bij de paragrafen 2.2 Financiering voor de rente en 3.1 Totstandkoming financiële kaders voor de BDuR gelden en de gemeentelijke bijdragen.

Wat hebben we daarvoor nodig?

Financieel overzicht

(bedragen x 1.000)	Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Algemene Dekkingsmiddelen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Algemene Dekkingsmiddelen	€ 502	€ -87.777	€ -87.275	€ 605	€ -91.789	€ -91.184	€ 797	€ -95.172	€ -94.375	€ 796	€ -97.546	€ -96.751
Overhead	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Begroot totaal saldo van baten en lasten	€ 502	€ -87.777	€ -87.275	€ 605	€ -91.789	€ -91.184	€ 797	€ -95.172	€ -94.375	€ 796	€ -97.546	€ -96.751
Subtotaal mutaties reserves	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Resultaat	€ 502	€ -87.777	€ -87.275	€ 605	€ -91.789	€ -91.184	€ 797	€ -95.172	€ -94.375	€ 796	€ -97.546	€ -96.751

2 Paragrafen

2. PARAGRAFEN

In dit hoofdstuk komen de paragrafen aan bod. Het doel van een paragraaf is om voor overstijgende onderwerpen één totaalbeeld te geven. Volgens het BBV zijn de volgende paragrafen verplicht:

- lokale heffingen
- weerstandsvermogen en risicobeheersing
- onderhoud kapitaalgoederen en investeringen
- financiering
- bedrijfsvoering
- verbonden partijen
- grondbeleid

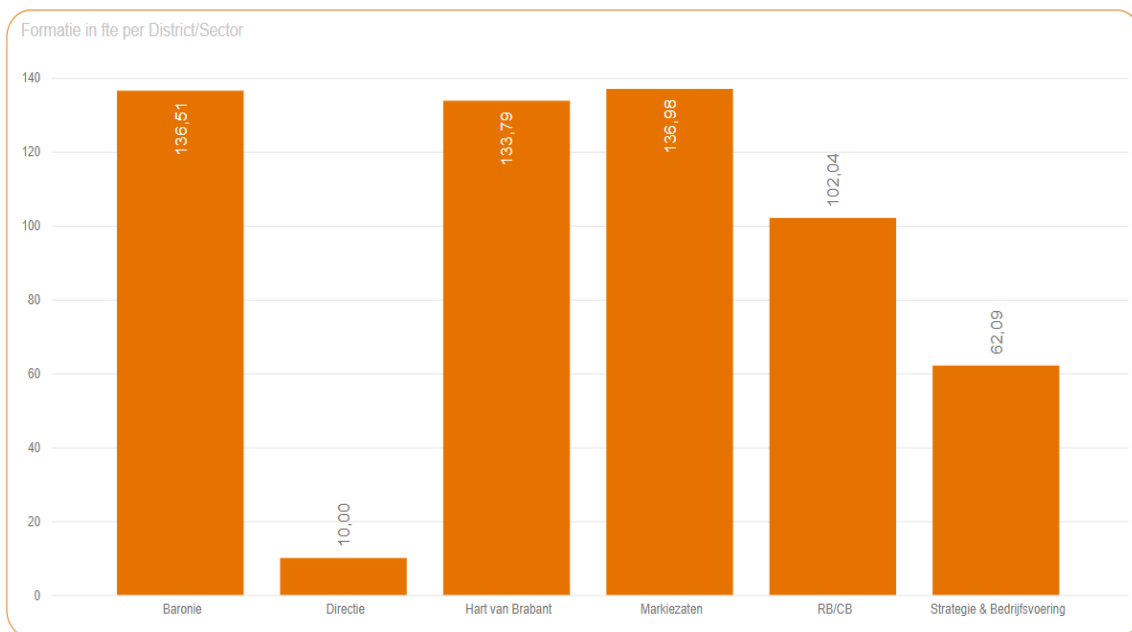
Omdat wij geen lokale heffingen heffen en niet over grondposities beschikken, zijn de paragrafen lokale heffingen en grondbeleid niet opgenomen in deze begroting. Het overzicht investeringen is toegevoegd aan de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen om een eenduidig en volledig beeld te geven over dit onderwerp.

2.1 Bedrijfsvoering

Formatie en bezetting

In onderstaand overzicht is de begrote formatie 2024 (581,41 fte) opgenomen. De formatie in het overzicht betreft de fte's, onderverdeeld in organisatieonderdelen. De medewerkers in de organisatieonderdelen leveren een bijdrage aan verschillende pijlers.

Naast de medewerkers met een aanstelling zijn in 2024 ook medewerkers vanuit andere organisaties werkzaam voor onze organisatie. Dit betreft de medewerkers van de GHOR, die in dienst zijn bij de GGD.

De sector Directie bestaat uit de directie (2 fte), directieondersteuning (2 fte) en de afdelingen Programma's (3 fte) en Concerncontrol (3 fte).

Vrijwilligers

Het aantal vrijwilligers is opgenomen in onderstaande tabel. In het dekkings- en spreidingsplan van de brandweer is een formatie van 1.330 vrijwilligers opgenomen. Deze formatie is gelijk aan de formatie in de begroting 2023.

District	Formatie	Bezetting
Baronie	528	513
Markiezen	428	392
Hart van Brabant	374	377
Totaal	1.330	1.282

Audit en Interne Controle

Een goede administratieve organisatie en interne beheersing zijn belangrijke randvoorwaarden om betrouwbare cijfers te rapporteren en rechtmatig te handelen. Door middel van interne controles en audits wordt periodiek vastgesteld of interne procedures en afspraken zijn nageleefd en te rapporteren cijfers betrouwbaar zijn. Het gaat hierbij niet alleen om financiële cijfers maar ook om niet financiële cijfers. De afdeling Concerncontrol is onafhankelijk van de lijnorganisatie gepositioneerd en voert audits, evaluaties, (doelmatigheid)onderzoeken en analyses uit om vast te stellen of interne procedures en afspraken nageleefd worden. In 2024 hebben we eveneens permanente aandacht voor de goede opzet van de administratieve organisatie (AO)/interne beheersing (IB) voor de gehele organisatie en ziet de afdeling Concerncontrol toe op de uitvoering van het interne controle plan. Daarnaast bewaakt zij de voortgang van het opvolgen van de aanbevelingen vanuit de interne controle en de managementletter van de accountant.

Aandacht voor frauderisico's en beheersing

Het voorkomen van onrechtmatig handelen en fraude heeft binnen de organisatie de aandacht. In de processen zijn beheersmaatregelen genomen om frauderisico's te beperken. In 2024 voeren we wederom de jaarlijkse frauderisico analyse uit. Deze analyse vormt een inventarisatie van mogelijke fraudes die binnen een organisatie kunnen voorkomen. Deze risico's zijn niet gebaseerd op verdenkingen of waargenomen fraudes, maar gebaseerd op een analyse van de processen die binnen een organisatie plaatsvinden. Voor de risico's wordt een inschatting gemaakt van de kans en impact. De uitkomsten van de frauderisico analyse worden aan het managementteam en het Dagelijks Bestuur voorgelegd.

Invoering rechtmatigheidsverantwoording

De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording is op 27 september 2022 door de Eerste Kamer vastgesteld en gaat in per verantwoordingsjaar 2023. Het Dagelijks Bestuur zal over het boekjaar 2023 voor de eerste keer de verantwoording afgeven. Dit verslag van bevindingen bevat in ieder geval bevindingen over de vraag of de inrichting van het financiële beheer en van de financiële organisatie een rechtmatige verantwoording mogelijk maken. Vanaf 2023 geeft de accountant een controleverklaring af met alleen een oordeel inzake de getrouwheid van de jaarrekening. De verantwoording over de rechtmatigheid zal het Dagelijks Bestuur afgeven. In 2024 zijn de voorbereiding voor het afgeven van de rechtmatigheidsverantwoording afgerond en zijn de activiteiten die wij hiervoor moeten uitvoeren ingebed in onze doorlopende werkzaamheden.

Wet Open Overheid

Het bestuur heeft vastgesteld dat een Woo-verzoek moet worden ingediend via het webformulier of via een brief aan de postbus van de veiligheidsregio. Daarnaast heeft het bestuur de wettelijke verplicht gestelde Woo-contactfunctionaris aangewezen. Hiermee voldoen we aan de eisen die per 1 mei 2022, zijn getreden. Voor de uitvoering van de Woo is een implementatieplan uitgewerkt en vastgesteld. De voortgang van de uitvoering wordt tweemaal per jaar afgestemd met concern control en is onderdeel van de interne verantwoordingscyclus (managementgespreken).

Voor de verbetering van de informatiehuishouding is een verbeterplan opgesteld. Uitvoering hiervan gebeurt onder toezicht van de archiefinspecteur en het provinciaal toezicht. Voor 15 juli 2024 gaat een voortgangsrapportage (archiefbeheer, verbeterplan, voortgang en begeleidende brieven) naar Algemeen Bestuur en Provincie.

2.2 Financiering

De financieringsparagraaf is een onderdeel van de beleidsbegroting en voorgeschreven voor gemeenschappelijke regelingen, zoals de VRMWB. De Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido) stelt regels voor het financieringsgedrag, die binnen de veiligheidsregio zijn vertaald in een treasurystatuut. De vernieuwde BBV-wetgeving stelt nieuwe eisen aan de financieringsparagraaf. Zo is meer inzicht vereist in de rente en is een meerjarenbalans en het EMU-saldo verplicht om op te nemen. De verschillende onderdelen worden hieronder toegelicht en uitgewerkt.

Wet Fido

In de Wet Fido worden door de overheid specifieke regels gesteld ten aanzien van de structuur van de leningen van de decentrale overheid, om zodoende de gevoeligheid voor rentefluctuaties te beperken. Hiertoe wordt een kasgeldlimiet en een renterisiconorm gehanteerd.

De kasgeldlimiet stelt grenzen aan de omvang van de financiering door middel van kort vermogen (looptijd korter dan 1 jaar). Voor gemeenschappelijke regelingen is de kasgeldlimiet vastgesteld op 8,2% van de lasten van de jaarbegroting. Voor de VRMWB betekent dit dat de kasgeldlimiet voor 2024 is gesteld op € 7,7 miljoen (8,2% van € 93,8 miljoen).

De renterisiconorm heeft tot doel om de renterisico's op de langlopende schulden (langer dan 1 jaar) te beheersen door grenzen te stellen aan de spreiding van looptijden van de leningenportefeuille. Voor de gemeenschappelijke regeling is de renterisiconorm gesteld op 20%, met een minimumbedrag van € 2,5 miljoen. Voor de VRMWB betekent dit dat de renterisiconorm voor 2024 € 18,8 miljoen bedraagt (20% van € 93,8 miljoen). Op basis van de gegevens van de leningenportefeuille (zie bijlage 4.1) kan een overzicht worden samengesteld voor de renterisiconorm.

Tabel renterisiconorm

(bedragen x € 1.000)	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Renteherzieningen (1)	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Betaalde aflossingen (2)	€ 9.766	€ 3.664	€ 3.910	€ 4.079	€ 3.999	€ 4.038
Renterisico (1 + 2)	€ 9.766	€ 3.664	€ 3.910	€ 4.079	€ 3.999	€ 4.038
Renterisiconorm (20%)	€ 17.144	€ 18.599	€ 18.765	€ 19.526	€ 20.194	€ 20.565
Ruimte renterisiconorm	€ 7.377	€ 14.935	€ 14.855	€ 15.447	€ 16.196	€ 16.528

Rente

De BBV-voorschriften vragen om inzicht in de begroting en verantwoording van de totale rentelasten. De daaraan gekoppelde financieringsbehoefte moet inzichtelijk zijn. Daarom zijn in deze paragraaf ook de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop rente aan investeringen en taakvelden wordt toegerekend en de financieringsbehoefte opgenomen.

De rentelasten voor 2024 bedragen op basis van de bestaande leningenportefeuille € 501.761. Deze rentelasten worden toegerekend aan de afschrijvingskosten.

Renteschema 2024 (bedragen x 1.000)			
A	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	€ 502	
B	De externe rentebaten (idem)	€ 88 -/-	
	Saldo rentelasten en rentebaten		€ 414
C1	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	€ - -/-	
C2	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	€ - -/-	
C3	De rentebaar van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	€ - +/+	
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	€ -	€ -
D1	Rente over eigen vermogen	€ - +/+	
D2	Rente over voorzieningen	€ - +/+	
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		€ -
E	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		€ 414
	Renteresultaat op het taakveld Treasury		€ -

Schatkistbankieren

Door een wetwijziging zijn alle lagere overheden vanaf eind 2013 verplicht om hun liquide middelen en beleggingen aan te houden in de schatkist van het Ministerie van Financiën en niet langer bij private instellingen, zoals banken. Voor Veiligheidsregio MWB houdt dit in dat de rekening-courant tegoeden en deposito's die bij de BNG werden aangehouden, zijn ondergebracht bij het Ministerie van Financiën. Over het saldo bij het Ministerie wordt een rentevergoeding ontvangen. De renteopbrengst over de gelden bij de schatkist zijn als externe rentebaten in de begroting opgenomen.

Het reguliere betalingsverkeer is vanaf 2023 ondergebracht bij de BNG. Hier wordt een rekening-courant aangehouden waarop een beperkt saldo aan liquide middelen mag staan. Als het saldo van de rekeningcourant boven het toegestane maximum uitkomt, dan moet dit worden afgedragen aan het Ministerie van Financiën. Bij een negatief saldo moet dit juist worden aangevuld vanuit het Ministerie van Financiën.

Samenstelling vreemd vermogen

Per 1 januari 2024 is de verwachte stand van de huidige geldleningen geraamd op € 29,7 miljoen. Naast de aan te trekken leningen in 2024 dienen ook in komende jaren additionele geldleningen aangetrokken te worden. Een overzicht van de samenstelling van de langlopende leningen is opgenomen in bijlage 4.1, hierbij is rekening gehouden met het aantrekken van een lening 2024 tot en met 2027.

2.3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft inzicht in hoeverre we in staat zijn om niet gestructureerde financiële tegenvallers (risico's) op te vangen zonder dat de begroting en het beleid aangepast hoeven te worden.

Volgens artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bevat de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing:

- Een inventarisatie van de weerstandscapaciteit.
- Een inventarisatie van de risico's.
- Het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's.
- Een aantal verplichte financiële kengetallen.

Voor het bepalen van het weerstandsvermogen zijn de weerstandscapaciteit en de risico's die we mogelijk lopen van belang. De belangrijke risico's zijn die we voorzien waarvoor geen of beperkte maatregelen zijn genomen en die van (grote) materiele waarde kunnen zijn. Het gaat om risico's die nog niet voldoende concreet en kwantificeerbaar zijn en waarvoor geen verzekeringen zijn afgesloten of voorzieningen zijn gevormd. De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen waarover de organisatie beschikt om niet begrote kosten op te vangen.

Benodigde weerstandscapaciteit

Tussen de benodigde weerstandscapaciteit (nodig om de financiële risico's op te vangen) en de risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen, maar die wel van betekenis kunnen zijn voor de financiële positie bestaat dus een relatie. De verhouding tussen beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit wordt het weerstandsvermogen genoemd. Om de benodigde weerstandscapaciteit te berekenen wordt de score op kans omgezet naar de volgende percentages:

Score	Kans	%
1	Laag	25%
2	Middel	50%
3	Hoog	75%

Hieronder staan de belangrijkste risico's (per 1 januari 2023) met hun aandeel in het totaal benodigde weerstandscapaciteit:

Risico	Score	Kans	Gemiddelde financiële impact	Benodigd weerstands-capaciteit
Vrijwilligheid	3	75%	€ 1.750.000	€ 1.312.500
Informatieveiligheid	3	75%	€ 750.000	€ 562.500
Continuïteit OIV IT infrastructuur	3	75%	niet gedefinieerd	niet gedefinieerd
Tweede loopbaanbeleid	3	75%	€ 800.000	€ 600.000
Omgevingswet	3	75%	€ 320.000	€ 240.000
Wet Normalisering Rechtspersoon Ambtenaren	3	75%	€ 1.250.000	€ 937.500
Verplichtend karakter	3	75%	€ 2.000.000	€ 1.500.000
Stijgende brandstof, elektra en gas prijzen.	3	75%	€ 1.200.000	€ 900.000
Stijgende loon- en prijsontwikkeling	3	75%	niet gedefinieerd	niet gedefinieerd
Chemiepack	1	25%	niet gedefinieerd	niet gedefinieerd
Fort Oranje	1	25%	niet gedefinieerd	niet gedefinieerd
Datalek GGD	1	25%	€ 200.000	€ 50.000
Totaal benodigde weerstandscapaciteit				€ 6.102.500

Op basis van de actuele risico's is de benodigde weerstandscapaciteit bepaald op

€ 6.102.5000. Ten opzichte van de bestuur rapportage 2022 (€ 6.125.000) is het benodigde weerstandscapaciteit ongeveer gelijk gebleven.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit betreft de middelen die de organisatie heeft of ter beschikking kan krijgen om de financiële gevolgen van risico's op te vangen. Deze middelen bestaan uit de algemene reserve, de bestemmingsreserve en de nog niet ingevulde begrotingsruimte en een post onvoorzien.

We hebben geen algemene reserve en rekenen alleen de bestemmingsreserve Crisis en Calamiteiten tot de weerstandscapaciteit. Deze reserve is vrij aanwendbaar voor optredende risico's zonder dat dit leidt tot een ernstige verstoring van het geformuleerde beleid. Deze bestemmingsreserve bedraagt € 1.611.576 en vormt een buffer voordat teruggevallen moet worden op de deelnemende gemeenten. De overige reserves rekenen wij niet tot de beschikbare weerstandscapaciteit. Dit zijn de bestemmingsreserves en hieraan zijn al een bestemming toegekend.

Het weerstandsvermogen wordt via de volgende berekening in beeld gebracht:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen:} \quad \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

De beschikbare weerstandscapaciteit is ten opzichte van de begroting 2023 ongewijzigd en bedraagt € 1.611.576. De benodigde weerstandscapaciteit bedraagt € 6.102.500 (t.o.v. € 6.125.000 in bestuur rapportage 2022). Het weerstandsvermogen ($\frac{€ 1.611.576}{€ 6.102.500}$) bedraagt hiermee 0,26.

Het weerstandsvermogen geeft aan in hoeverre we in staat zijn om financiële tegenvallers op te vangen zonder de noodzaak om direct te bezuinigen of het beleid aan te passen. Met een ratio weerstandsvermogen van 0,26 ($\frac{€ 1.611.576}{€ 6.102.500}$) zijn we hier zeer beperkt toe in staat. Dit is een logisch gevolg van het besluit van het Algemeen Bestuur (besluit maart 2012) om geen algemene reserve aan te houden.

Om onze risico's op te vangen dienen de deelnemende gemeente een algemene reserve aan te houden die onder andere is bestemd voor de risico's die voortvloeien uit de gemeenschappelijke regelingen waarin wordt deelgenomen. Hiermee zijn in feite de gemeenten een deel van de benodigde weerstandscapaciteit en doen we indien nodig een beroep doen op de weerstandscapaciteit van de deelnemende gemeenten.

Inventarisatie van risico's

Omgaan met risico's vormt een dagelijks onderdeel voor organisaties. Van onvoorspelbare crisissen zoals de oorlog in Oekraïne en de hierdoor stijgende gasprijzen tot veranderende wet- en regelgeving die invloed hebben op de bedrijfsvoering.

Ook wij hebben te maken met risico's bij de uitvoering van onze taak. Veel risico's worden opgevangen door (interne) beheersmaatregelen die we inzetten om het effect van bepaalde risico's te beperken. Voor een deel zijn er risico's die we niet of beperkt kunnen beheersen. Om deze op te vangen hebben we diverse verzekeringen afgesloten. In deze paragraaf zijn de relevante risico's benoemd die nog onvoldoende concreet en kwantificeerbaar zijn en waarvoor geen verzekeringen zijn afgesloten of voorzieningen zijn gevormd.

Bij ieder risico hebben we (voor zover mogelijk) maatregelen opgenomen die we nemen om de kans dan wel de impact van de geïdentificeerde risico's te beperken. Om de impact goed en vanuit een breder perspectief in te schatten, worden de risico's beoordeeld op meerdere aspecten, zoals continuïteit van de organisatie, bestuurlijke afbreuk, imago organisatie en personele, juridische en financiële implicaties.

Het opstellen van een risicoprofiel is een momentopname. In de loop van de tijd kunnen er nieuwe

risico's ontstaan en kunnen risico's in de toekomst anders ingeschat worden.

Vrijwilligheid

Het kost steeds meer moeite om voldoende vrijwilligers te vinden en te blijven binden aan de organisatie. De beschikbaarheid vrijwilligers en daardoor paraatheid staan onder druk. We hebben een verouderd vrijwilligersbestand (relatief hoge leeftijdsopbouw). Komende jaren moeten we rekening houden met nog meer uitstroom, met meer druk om te werven en op te leiden.

De werving en selectie van vrijwilligers is een proces dat continu aandacht heeft. We ontwikkelen programma's voor het vinden, binden en boeien van nieuwe vrijwilligers en betrekken hen via participatieraden bij de ontwikkelingen binnen de veiligheidsregio. We denken na over kortere opleidingstrajecten en geven landelijk input op de hervorming van het onderwijsstelsel.

Daarnaast ontwikkelen we een visie op toekomstbestendige brandweezorg, waarin we ook rekening houden met scenario's dat een aantal posten in de toekomst niet voldoende vrijwilligers meer heeft om levensvatbaar te zijn.

In 2023 gaan we door met werving via verschillende kanalen en willen we de werving succesvoller maken door gericht in te zetten op potentiële doelgroepen. Hiervoor zetten we de kennis van een recruiter in. We ontwikkelen nieuwe en flexibele brandweezorgconcepten om met behoud van vrijwilligheid de paraatheid en kwaliteit van de brandweezorg ook in de toekomst te borgen. Op basis van het belevingsonderzoek en eerdere ervaringen uit Expeditie JIJ ontwikkelen we een nieuw programma voor het vinden, binden en boeien van (nieuwe) vrijwilligers.

Informatieveiligheid

De minister heeft besloten dat alle veiligheidsregio's binnen afzienbare tijd tot de vitale infrastructuur gaan behoren. Dit betekent dat we aan een hoger volwassenheidsniveau op het gebied van informatieveiligheid moeten voldoen. Informatieveiligheid wordt beoordeeld aan de hand van de zogeheten volwassenheidsniveaus, 0 is het laagste, 5 is het hoogste. We zijn goed aangehaakt op het landelijke versnellingsprogramma Informatieveiligheid. In 2021 is een audit op de BIO uitgevoerd (onderdeel landelijke afspraken). We voldoen inmiddels voor ca 75% aan norm, vanaf 2023 en verder sturen wij op het realiseren van het restant. In 2022 zijn de medewerkers getraind op herkennen en omgaan met informatiebeveiligingsrisico's. Daarnaast is ook het incident response plan afgerond met daarin procedures voor het geval dat het toch mis gaat.

Continuïteit ICT

Tijdens een crisis is het mogelijk dat onze vitale (ICT) infrastructuur niet naar behoren werkt. Dit kan tot gevolg hebben dat de inzet vertraagd wordt en dat bepaalde onderdelen uitvallen. Er zijn een aantal beheersmaatregelen genomen om dit risico te mitigeren, zoals een analyse over kwetsbaarheden, het kunnen overdragen van kritische processen naar andere veiligheidsregio's en het oefenen met scenario's zoals stroomuitval, cybercrime en ICT-uitval. Voor de crisisorganisatie blijft dit een permanent aandachtspunt. Naar aanleiding van de wereldwijd incident LOG4J is prioriteit gegeven aan het updaten van de continuïteitsplannen. Ondanks de genomen maatregelen blijft dit risico potentieel aanwezig. Voor dit risico hebben we geen financiële impact gedefinieerd.

Tweede loopbaanbeleid

Het tweede loopbaanbeleid houdt in dat medewerkers na 20 werkzame jaren in een bezwarende 24-uurs functie doorstromen naar een andere functie binnen of buiten de organisatie. De VRMWB heeft hierin de verplichting om medewerkers te ondersteunen en te faciliteren bij het starten van een tweede loopbaan. De ontwikkelingen hebben gevolgen voor medewerkers in de vorm van (financiële) onzekerheden over de toekomst. Voor de organisatie heeft het financiële gevolgen in de vorm van het verstrekken van noodzakelijke studiefaciliteiten, mogelijk overbruggingsregelingen, vervangingskosten personeel, extra opleidingskosten door uitstroom. We zien dat medewerkers op zoek zijn naar zekerheid en steeds vaker al na ongeveer 13 jaar dienstverband kiezen voor een andere baan buiten de brandweer. Vanwege het snellere verloop moeten we eerder nieuwe potentiële brandweermensen werven, selecteren en opleiden.

Om dit risico te beperken wordt conform het uitvoeringskader uitvoering gegeven aan het tweede loopbaanbeleid. Medewerkers zijn bewust gemaakt dat zij zelf aan zet zijn voor het maken en realiseren van hun loopbaanplan. Het tweede loopbaanbeleid wordt door zowel werkgevers als -

nemers als niet aantrekkelijk ervaren.

De universiteit van Maastricht doet in opdracht van de Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV) onderzoek naar duurzame inzetbaarheid van brandweerm medewerkers. De resultaten van het onderzoek worden gebruikt bij het heroverwegen van het tweede loopbaanbeleid. Wij volgen de ontwikkelingen. In afwachting van de uitkomsten van het onderzoek naar bezwarendheid zijn in het najaar van 2022 afspraken gemaakt waardoor 20-jarigen uitstel kunnen aanvragen totdat er landelijk een definitieve oplossing komt voor duurzame inzetbaarheid van brandweermensen. Afhankelijk van de te maken keuzes heeft dit risico een financiële impact van € 0,6 miljoen tot € 1 miljoen.

Omgevingswet

De Omgevingswet is de basis voor het nieuwe stelsel van regelgeving voor de fysieke leefomgeving. Het stelsel van de Omgevingswet bundelt de regels over ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. Deze wet betekent een omkering van de organisatie en vraagt andere competenties en kennis van de medewerkers. De inwerkingtreding van de Omgevingswet is inmiddels meerdere keren uitgesteld en is onlangs opnieuw uitgesteld tot begin 2024.

Onderzoeksbureau Cebeon heeft berekend dat de implementatie van de Omgevingswet de veiligheidsregio's gezamenlijk 20-30 miljoen euro kosten. Daarnaast zal er, na de invoering van de wet, sprake zijn van gezamenlijk 15-20 miljoen euro structurele meerkosten voor de veiligheidsregio's. Door investeringen in de veranderende werkwijze van adviseren en andere producten is meer capaciteit nodig. Wij schatten de financiële impact hiervan op € 240.000,-.

Wet Normalisering Rechtspersoon Ambtenaren (WNRA)

De WNRA heeft als doel de rechtspositie van ambtenaren en de private sector gelijk te trekken. Deze wet is ook van toepassing voor het personeel van de veiligheidsregio's. Door het stelsel van vrijwillige brandweervrijwilligers dat in Nederland wordt gehanteerd heeft de invoering van de WNRA een aantal specifieke gevolgen voor de veiligheidsregio's. Brandweervrijwilligers hebben op dit moment een eigen rechtspositie (vastgelegd in de CAR-UWO), die verschilt van beroepspersoneel. Door de invoering van de WNRA krijgen vrijwilligers in de toekomst een arbeidsovereenkomst en kunnen zij aanspraak maken op toeslagen en voorzieningen die ook voor beroepsgebruikelijk zijn. Tevens leidt het tot een hoger quotum aan banen in het kader van de participatiewet.

Veiligheidsregio's hebben een uitzonderingspositie gekregen, naar aanleiding van vragen over de uitwerking van de Europese deeltijdrichtlijn op het stelsel van vrijwilligheid. Het uitstel is voor onbepaalde tijd verleend. De aandacht ligt op de mogelijkheden van behoud van vrijwilligheid binnen de kaders van de Europese deeltijdrichtlijn. Echter moet er in het kader van de WNRA wel aandacht zijn voor de juridische basis voor de aanstelling van de vrijwilliger volgens het civiele arbeidsrecht. Het advies en uitwerkingsgrond moet hierop nog volgen.

Er is op dit moment geen goede inschatting te maken van de exacte financiële risico's. Mocht het worden ingevoerd is de inschatting per 1 januari 2024. De financiële impact bedraagt naar verwachting tussen de € 1,0 en € 1,5 miljoen.

Verplichtend karakter

De Europese deeltijdrichtlijn vormt een risico vanwege de verplichting om deeltijders (brandweervrijwilligers) op dezelfde manier te verlonen als fulltimers wanneer zij hetzelfde werk doen en aan dezelfde eisen moeten voldoen. Indien veiligheidsregio's brandweervrijwilligers een parttime aanstelling moeten geven, nemen de kosten van de brandweervrijwilligers enorm toe. Daarnaast is het de vraag of vrijwilligers en werkgevers instemmen met een ander dienstverband.

Een landelijke denktank heeft een voorstel ontwikkeld waarbij onderscheid tussen beroeps en vrijwilligers wordt gemaakt op basis van het verplichtend karakter. Vrijwilligers kan volgens dit voorstel geen verplichte aanwezigheid (kazernering) of beschikbaarheid (consignering) worden opgelegd. Juristen oordelen dat dit onderscheid voldoende is om het stelsel van vrijwilligheid in stand te houden. Het voorstel heeft wel financiële consequenties omdat wij op dit moment kazernering van vrijwilligers veelvuldig toepassen. Het Veiligheidsberaad is van mening dat de minister van J&V als stelselverantwoordelijke de meerkosten voor haar rekening moet nemen. Op basis van het voorstel is een implementatieplan gemaakt voor de invoering van het onderscheid op basis van verplichtend

karakter. Er is nog geen duidelijkheid of en in hoeverre de minister van J&V budget ter beschikking stelt voor de uitvoering. Wij schatten de financiële impact hiervan op tussen de € 1,5 en € 2,5 miljoen.

Stijgende loon- en prijsontwikkeling (inkopen en bouwmaterialen)

Wereldwijd is een duidelijke trend zichtbaar in de prijsontwikkeling van inkopen en (bouw)materialen. Onderhoudscontracten voor materieel worden aanzienlijk verhoogd. Het risico ontstaat dat kosten voor onderhoud en de investeringsprojecten hoger uitkomen. Daarnaast is ook een verwachte stijging van de loonkosten. De cao-onderhandelingen lopen nog, het financieel effect is nog niet exact te duiden. Vooraf is al duidelijk dat onze reguliere indexatiemethode niet passend is voor de extreme prijs- en loonstijgingen en er in de loop van 2023 en verder financiële tekorten ontstaan. Het risico is dat toegekende indexatie onvoldoende is om de effecten van cao-stijgingen op te vangen. Begin 2023 zal meer duidelijkheid komen over de financiële effecten voor de begroting 2023 en verder.

Stijgende brandstof, elektra en gasprijzen

Door het aflopen van het contract eind 2022 nemen de kosten voor gas en elektra toe. Voor 2023 zijn de gasprijzen ruim twee keer zo hoog als medio 2022. Om de energiekosten te beperken moet meer gestuurd worden op het zuinig omgaan met energie. Op intranet worden artikelen gepubliceerd over gezamenlijke verantwoordelijkheid om gas/elektra verbruik terug te dringen. Er wordt gekeken naar het uitbreiden van zonnepanelen in overleg gemeenten. We sturen en monitoren via Hero-balancer. Bij nieuwbouw en renovaties kazernes hebben we oog voor verduurzamen. In 2023 starten we met de overgang naar de eerste voertuigen van diesel op elektrisch rijden.

Chemie-Pack

Gemeente Moerdijk, Veiligheidsregio MWB en onderdelen van de Staat der Nederlanden worden door de verzekeringsmaatschappijen van omliggende bedrijven van Chemie-Pack in Moerdijk verantwoordelijk gehouden voor de schade die zij zeggen te hebben geleden als gevolg van de brand op 5 januari 2011. Het is onduidelijk of en wanneer er een dagvaarding komt. Door de advocaat is in een brief aan de Gemeente Moerdijk en de Veiligheidsregio een bedrag genoemd van € 27 miljoen (exclusief rente en kosten). Daarnaast wordt bij veroordeling ook imagoschade geleden. We laten ons bijstaan door specialisten. Daarnaast wordt waar nodig afgestemd met gemeente Moerdijk en de Staat der Nederlanden. Diverse voorbereidingen en aanvullende onderzoeken zijn afgerond. Voor dit risico hebben we geen financiële impact gedefinieerd.

Fort Oranje

Gemeente Zundert heeft een schadeclaim ontvangen van de eigenaren van Fort Oranje, die betrekking heeft op de overname van het beheer in 2017 en de daaropvolgende ontruiming. Deze is door de gemeente afgewezen.

Als gevolg van het uitroepen van GRIP 4 ten tijde van de acties bij camping Fort Oranje is de voorzitter van de Veiligheidsregio op grond van artikel 39 Wet veiligheidsregio's in de plaats getreden van de burgemeester van de gemeente Zundert en heeft hij een aantal besluiten genomen. Op basis hiervan zou de veiligheidsregio ook aansprakelijk kunnen worden gesteld voor geleden schade. De grootte van het risico is niet bekend. Er is ook nog geen sprake van een daadwerkelijke aansprakelijkstelling.

Data lek GGD

Het ministerie van VWS (als onderdeel van de Staat der Nederlanden), alle GGD-en, alle Veiligheidsregio's, ook MWB, en een aantal gemeentes worden door de Stichting Initiatieven Collectieve Acties Massaschade (ICAM) namens een aantal natuurlijke personen verantwoordelijk gehouden voor de schade die zij zeggen te hebben geleden als gevolg van het datalek in januari 2022 binnen het systeem van de GGD. Het is onduidelijk of en wanneer er een dagvaarding komt. Er zijn ook nog geen bedragen genoemd. We hebben deze kwestie gemeld bij onze verzekering. Door het Veiligheidsberaad is namens alle veiligheidsregio's gereageerd richting de stichting ICAM. In deze brief staat dat de veiligheidsregio's pas inhoudelijk reageren nadat de gesprekken tussen de stichting ICAM en het ministerie van VWS zijn afgerond. Daarnaast wordt waar nodig afgestemd met GGD West-Brabant, het Veiligheidsberaad en andere veiligheidsregio's.

Financiële kengetallen

Onderstaande tabel geeft de financiële kengetallen weer die op grond van het BBV verplicht moeten worden opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Kengetallen	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Netto schuldquote	40%	50%	54%	59%	55%	55%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	40%	50%	54%	59%	55%	55%
Solvabiliteitsratio	24%	9%	8%	6%	6%	6%
Structurele exploitatieruimte	0,70%	1,24%	0,19%	0,18%	0,19%	0,19%

De netto schuldquote geeft het niveau van de schuldenlast aan ten opzichte van de eigen middelen en geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. De netto schuldquote schommelt de komende jaren rond hetzelfde niveau met een kleine piek in 2025. Dit wordt veroorzaakt door het aantrekken van leningen om de investeringen de komende jaren te financieren.

De netto schuldquote en de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen laat geen verschil zien. Dit komt doordat er geen leningen worden verstrekt.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Dit geeft een beeld over in welke mate de veiligheidsregio in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. In 2023 valt de egaliseringsreserve kapitaallasten vrij en in de komende jaren zal een groot gedeelte van de resterende reserves worden ingezet. Hierdoor neemt het eigen vermogen af. Dit vormt de belangrijkste oorzaak van de daling van de solvabiliteitsratio.

De structurele exploitatieruimte geeft aan of de structurele lasten gedekt worden door structurele baten en of de exploitatie hiermee in evenwicht is. Dit wordt beoordeeld door de structurele lasten, inclusief de structurele toevoegingen aan reserves, af te zetten tegen de structurele baten, inclusief de structurele onttrekkingen aan reserves. Voor de komende jaren schommelt de structurele exploitatieruimte de 0,19%.

2.4 Onderhoud kapitaalgoederen

In artikel 12 van het BBV staat aangegeven wat de beleidskaders zijn van het onderhoud van de kapitaalgoederen, de hieruit voortvloeiende financiële consequenties en de vertaling van deze consequenties in de begroting. Wij beschikken over een aanzienlijke omvang kapitaalgoederen. Met het onderhoud van de kapitaalgoederen is een substantieel deel van de begroting gemoeid. Deze kapitaalgoederen bestaan uit materieel en voertuigen.

Gebouwen

Voor alle kazernes zijn afspraken met de gemeenten gemaakt over het onderhoud via demarcatie-lijsten en meerjarige onderhoudsplannen (MJOP's). Voor het groot onderhoud is een voorziening ingesteld voor het egaliseren van de in de tijd gespreide onderhoudskosten. Eind 2022 zijn de MJOP's voor alle kazernes geactualiseerd, waarna de dotatie en de stand van de voorziening is aangepast.

Voorziening onderhoud gebouwen (bedragen x 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Stand per 01-01	€ 2.138	€ 2.761	€ 2.674	€ 2.590	€ 2.016	€ 1.991
Toevoeging aan voorziening	€ 842	€ 842	€ 842	€ 842	€ 842	€ 842
Aanwending voorziening	€ 219	€ 929	€ 926	€ 1.416	€ 868	€ 853
Stand per 31-12	€ 2.761	€ 2.674	€ 2.590	€ 2.016	€ 1.991	€ 1.980

Materieel en voertuigen

Wij hebben een grote vloot aan voertuigen. Bij de aanbesteding van de meeste voertuigen worden onderhoudscontracten afgesloten voor maximaal 15 jaar. Het planmatig- en correctief onderhoud inclusief APK wordt uitgevoerd door de werkplaats in Tilburg. Steeds vaker wordt ook andersoortig correctief onderhoud aan voertuigen zelf uitgevoerd, zoals bijvoorbeeld pomprevisies. Dat geldt ook voor de kleine dienstvoertuigen van het district Hart van Brabant.

De bepakkingswerkzaamheden worden grotendeels in eigen beheer uitgevoerd. Er is geen voorziening groot onderhoud ingesteld ten behoeve van materieel. Vooralsnog is hier geen noodzaak toe en gelden de afgesloten contracten als normering. Er is momenteel geen sprake van achterstallig onderhoud binnen onze vloot. Naast normeringen op materieel zijn er ook normeringen op materiaal.

Voertuigen en bepakking (bedragen x 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Voertuigen						
Planmatig onderhoud	€ 422	€ 486	€ 486	€ 486	€ 486	€ 486
Correctief onderhoud	€ 555	€ 330	€ 330	€ 330	€ 330	€ 330
Brandstof	€ 781	€ 850	€ 850	€ 850	€ 850	€ 850
Verzekeringen	€ 233	€ 281	€ 290	€ 298	€ 307	€ 317
Schades	€ 118	€ 110	€ 110	€ 110	€ 110	€ 110
Overig	€ 89	€ 93	€ 92	€ 92	€ 92	€ 92
Totaal voertuigen	€ 2.198	€ 2.150	€ 2.158	€ 2.166	€ 2.175	€ 2.185
Bepakking						
Planmatig onderhoud	€ 85	€ 132	€ 130	€ 130	€ 130	€ 130
Correctief onderhoud	€ 169	€ 147	€ 147	€ 147	€ 147	€ 147
Overig	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal bepakking	€ 254	€ 279	€ 277	€ 277	€ 277	€ 277
Totaal	€ 2.452	€ 2.429	€ 2.434	€ 2.443	€ 2.452	€ 2.461

De voertuigen zijn vanaf 2020 WA-verzekerd. Schades aan voertuigen zijn voor eigen rekening. Ter voorkoming van schade is nader beleid gevormd en in een proces vastgelegd.

2.5 Verbonden partijen

Er is sprake van een verbonden partij volgens het BBV als er een bestuurlijk en financieel belang is in een privaat- of publiekrechtelijke organisatie. Het bestuurlijk belang komt tot uitdrukking in de zeggenschap. Het financieel belang komt tot uitdrukking in het aan de verbonden partij ter beschikking gestelde bedrag. Dat is niet verhaalbaar als de verbonden partij failliet gaat, of waarvoor aansprakelijkheid bestaat als de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

We zijn een samenwerkingsverband op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen, waaraan 24 gemeenten deelnemen. Vastgelegd is dat de deelnemende gemeenten zorgdragen dat we over voldoende middelen beschikken om aan onze verplichtingen te kunnen voldoen waarmee de exploitatie en het afdekken van financiële risico's gewaarborgd is. Hierdoor zijn we een formeel verbonden partij voor de 24 gemeenten. We kennen zelf geen verbonden partijen conform de definitie van het BBV. Er zijn wel externe partijen waar sprake is van een structureel samenwerkingsverband onder Kosten Gemene Rekening. Deze worden hieronder toegelicht.

Gemene rekening GHOR

Met ingang van 1 januari 2014 is voor de bedrijfsvoering van de GHOR een dienstverlenings-overeenkomst afgesloten met de GGD West-Brabant. De dienstverleningsovereenkomst is geformaliseerd in een overeenkomst kosten voor gemene rekening, waarin de activiteiten van de GHOR zijn ondergebracht. De gemeenschappelijke regelingen GGD West-Brabant, GGD Hart voor Brabant en Veiligheidsregio MWB maken deel uit van deze gemene rekening. In de gemene rekening zijn de kosten opgenomen ten aanzien van het personeel (inclusief de kosten van ziekte, arbeidsongeschiktheid en ontslag), de toerekenbare overhead en de overige kosten van de GHOR. Ter verdeling van het werkelijke niveau van de kosten is een verdeelsleutel tussen de partijen afgesproken. Wij participeren voor een aandeel van 93,65% in de gemene rekening.

Het instellen en in stand houden van een GHOR is onze taak. De GHOR is een onderdeel van de

GGD en opgenomen in de begroting en jaarrekening van de GGD. Met ingang van 1 januari 2017 vindt er geen consolidatie meer plaats van de cijfers van de GHOR. De bijdrage aan het in stand houden van de GHOR is opgenomen in onze begroting en jaarrekening. De doelstellingen en resultaten van de GHOR worden verantwoord onder de pijler Bijdragen aan een veilige leefomgeving.

Gemene Rekening Operationeel Centrum Veiligheidsregio/Brandweer (OC VR/Brw)

Met ingang van 1 januari 2020 hebben we een convenant met de Veiligheidsregio Zeeland, inzake de samenwerking meldkamer Bergen op Zoom voor de uitvoering van de meldkamerfunctie voor de brandweertaak, de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening. Personeel is door de organisatorische samenvoeging per 1 januari 2020 in onze dienst en we voeren de administratie van de meldkamerfunctie. De verdeling van de kosten van de brandweermeldkamer (inclusief calamiteiten coördinatoren) vindt plaats op basis van inwoneraantallen van beide veiligheidsregio's (74% VRMWB - 26% VRZ). Na verloop van een periode van vier jaar, voor de eerste keer ten behoeve het jaar 2024 wordt de verdeelsleutel op basis van de nieuwe inwoneraantallen opnieuw vastgesteld.

3 Financiële begroting

FINANCIËLE BEGROTING

3.1 Kaders totstandkoming begroting

Herijking beleid

Er is sprake van gewijzigd beleid. In de kaderbrief 2024 is een verhoging van de gemeentelijke bijdrage voorgesteld van € 272.000. Deze verhoging komt voort uit de volgende beleidsmatige wijzigingen:

- Implementatie van de Wet open overheid (Woo) (€ 150.000),
- Versterken van Informatieveiligheid (€100.000),
- Formatie brandweer t.b.v. paraatheid (reeds bestuurlijk vastgesteld) (€ 465.000)
- Verlaging van de bijdrage door de taakstelling (-/- € 443.000).

Loon- en Prijscompensatie

De gehanteerde methodiek ten behoeve van de loon- en prijsontwikkeling wordt gecontinueerd in 2024.

De kernpunten van de systematiek om de loon- en prijsontwikkeling te verwerken in de gemeentelijke bijdragen, zijn:

- Voor de loonontwikkeling wordt gerekend met de CPB-index 'Loonvoet sector overheid'.
- Voor de prijsontwikkeling wordt gerekend met de CPB-index 'Prijs bruto Binnenlands Product'.

Beide indices worden periodiek gepubliceerd door het Centraal Planbureau (CPB). In de begroting wordt uitgegaan van de CPB-prognose ten tijde van de vaststelling van de Kadernota 2024.

De loon- en prijsontwikkeling wordt bepaald door de gepubliceerde index loonvoet sector overheid en index prijs bruto binnenlands product voor het jaar 2024 van het Centraal Plan Bureau (CPB) en de correcties van deze indices voor het jaar 2022 en 2023 van de in de begroting 2023 verwerkte cijfers. In de begroting wordt uitgegaan van de jongste CPB-prognose ten tijde van de vaststelling van de conceptbegroting.

Kerngegevenstabel Centraal Planbureau o.b.v. maart 2022

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Loonindex	4,30%	3,60%	4,20%	4,10%	3,90%	3,90%
Prijsindex	3,40%	3,00%	2,50%	2,50%	2,20%	2,20%

Vanuit het CPB zijn alleen ramingen gegeven t/m 2026. Voor 2027 hanteren we dezelfde percentages als 2026.

Op basis van de indices uit bovenstaande tabel en degene die in de begroting 2023 verwerkt zijn, is een gewogen gemiddelde index berekend waarmee de bijdragen van de gemeenten worden aangepast. Deze index en mutatie in de begroting is in onderstaande tabel weergegeven.

	2024	2025	2026	2027
Gewogen loon- en prijsindex Kadernota 2024-2027	6,46%	3,46%	3,22%	3,22%
Gewogen loon- en prijsindex Beleidsbegroting 2023	2,40%	2,42%	2,42%	-
Mutatie loon- en prijsindex	4,06%	1,04%	0,80%	3,22%

Takendiscussie profiel 4

De indexatie wordt toegepast ná aftrek van de € 443.000 bezuiniging conform bestuursbesluit AB2022.05.24/1.

Kapitaallasten

In AB2022.02.09/3.5 is besloten om de egalisatiereserve op kapitaallasten te laten vervallen en de

lasten te nemen in de exploitatiebegroting. Afwijkingen op het investeringsplan vertalen zich daardoor rechtstreeks in een wijziging op de gemeentelijke bijdragen. Voor de beleidsbegroting 2024 wordt uitgegaan van het geactualiseerde investeringsplan 2023 en volgende jaren. De mutatie in de kapitaallasten is meegenomen als herijking beleid en in onderstaande tabel opgenomen.

CAO

Voor de loonkosten zijn we uitgegaan van het op 28 februari 2023 bereikte principeakkoord CAO 2023-2024. Het principeakkoord kent een looptijd tot 1 mei 2024. Voor de loonkosten 2024 is uitgegaan van de structurele loonsverhoging 2023 en een loonindex van 2%. Vanaf mei wanneer de CAO afloopt is dat voor de resterende maanden 1,33%. Voor de jaren 2025-2027 is uitgegaan van de percentages van de loonindex volgens onderstaande tabel Berekening gewogen index begroting 2024 CPB maart 2022 van respectievelijk 4,10%, 3,90% en 3,90%. Nog niet meegenomen zijn de mogelijke financiële consequenties van een aanpassing in de Regeling voor Vervroegde Uittreding (RVU) en/of de mogelijke ontheffing voor nachtdiensten voor de centralisten en calamiteiten coördinatoren (CaCo's) op de meldkamer.

Reguliere gewogen index

Op basis van de bovenstaande financiële tabel kan een gewogen gemiddelde index berekend worden waarmee de bijdrage in de begroting wordt aangepast. Deze berekening is in de tabel op de volgende pagina weergegeven.

Berekening gewogen index begroting 2024 CPB maart 2022

	Index CPB	Verhouding	Gewogen index	Index begroting 2024
Loonindex 2022	4,30%	60,00%	2,58%	
Prijsindex 2022	3,40%	40,00%	1,36%	
Gewogen index			3,94%	
Index 2022 bij begroting 2023			2,22%	
Correctie index 2022			1,72%	1,72%
Loonindex 2023	3,60%	60,00%	2,16%	
Prijsindex 2023	3,00%	40,00%	1,20%	
Gewogen index			3,36%	
Index 2023 bij begroting 2023			2,14%	
Correctie index 2023			1,22%	1,22%
Loonindex 2024	4,20%	60,00%	2,52%	
Prijsindex 2024	2,50%	40,00%	1,00%	
Gewogen index 2024			3,52%	3,52%
Index 2024 incl nacalculatie				6,46%
Loonindex 2025	4,10%	60,00%	2,46%	
Prijsindex 2025	2,50%	40,00%	1,00%	
Gewogen index 2025			3,46%	3,46%
Loonindex 2026	3,90%	60,00%	2,34%	
Prijsindex 2026	2,20%	40,00%	0,88%	
Gewogen index 2026			3,22%	3,22%
Loonindex 2027	3,90%	60,00%	2,34%	
Prijsindex 2027	2,20%	40,00%	0,88%	
Gewogen index 2027			3,22%	3,22%

Vanuit het CPB zijn alleen ramingen gegeven t/m 2026. Voor 2027 hanteren we dezelfde percentages als 2026. Hierdoor is de gewogen index 2027 3,22%

Ontwikkeling Rijksbijdrage BDuR

Op basis van de beschikking BDuR Rijksbijdrage 2023 (d.d. 1 december 2022) van het Ministerie van Justitie en Veiligheid is onderstaande prognose afgegeven voor de meerjarige bijdrage.

Ontwikkeling bijdrage BDuR	2024	2025	2026	2027*
Beleidsbegroting 2023 (beschikking 2021)	€ 9.970.603			
Loon/prijs bijstelling	€ 338.715			
Beschikking 2022	€ 10.309.318	€ 10.309.318	€ 10.309.318	€ 10.309.318
verwachte loon/prijs bijstelling	€ 700.000	€ 1.050.000	€ 1.400.000	€ 1.400.000
Beleidsbegroting 2024	€ 11.009.318	€ 11.359.318	€ 11.709.318	€ 11.709.318

* de Rijksbijdrage wordt 3 jaar vooruit geprognostiseerd. Voor 2027 is hetzelfde bedrag als 2026 aangehouden.

Omdat het ministerie jaarlijks de BDuR bijdrage bijstelt voor loon- en prijsontwikkeling, wordt rekening gehouden met een verwachte bijstelling.

Extra BDuR gelden versterking crisisbeheersing en informatievoorziening

Op 26 augustus 2022 zijn bestuurlijke afspraken tussen de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), het Veiligheidsberaad, het Interprovinciaal Overleg (IPO) en het Rijk gemaakt in het kader van de doorstroom migratie. Onderdeel van deze afspraken is de geleidelijk opbouwende structurele toevoeging van € 83 miljoen aan de BDuR vanaf 2023 voor een versterking van crisisbeheersing en informatievoorziening bij de veiligheidsregio's. Dit vindt vanaf 2023 met een geleidelijke opbouw in vier jaar plaats:

	2024	2025	2026	2027*
Extra structurele middelen totaal landelijk	€ 57.000.000	€ 73.000.000	€ 83.000.000	€ 83.000.000

* de Rijksbijdrage wordt 3 jaar vooruit geprognostiseerd. Voor 2027 is hetzelfde bedrag als 2026 aangehouden.

De extra financiële middelen zijn bestemd voor de versterking van de (toekomstige):

1. Crisisbeheersing.
2. Informatievoorziening per regio én gezamenlijk.
3. Inrichten van Knooppunt Coördinatie Regio's – Rijk (KCR2).

Voor 2023 zijn er gegarandeerde afspraken uitgewerkt tussen het ministerie van J&V en de Veiligheidsregio's over de verdeling van de extra middelen tussen de drie genoemde onderwerpen.

Vanaf 2024 komen er aanvullende extra middelen beschikbaar. De exacte verdeling van die aanvullende middelen staat nog niet vast in verband met de benodigde flexibiliteit om in te spelen op lopende ontwikkelingen. Hierover worden uiterlijk 31 juli van het jaar voorafgaand aan het jaar dat de aanvullende extra middelen beschikbaar komen, afspraken gemaakt. Op basis van de verdelingssystematiek 2023 komt dit voor VRMWB uit op:

	2024	2025	2026	2027*
Extra structurele middelen voor VRMWB	€ 2.328.280	€ 2.981.833	€ 3.390.303	€ 3.390.303

* de Rijksbijdrage wordt 3 jaar vooruit geprognostiseerd. Voor 2027 is hetzelfde bedrag als 2026 aangehouden.

Exploitatiebijdrage gemeenten

In 2018 is door het Algemeen Bestuur besloten de verdeelsleutel van het kostenverdeelmodel bij te stellen zodat er aansluiting is met de bijdrage uit het Gemeentefonds, inclusief een overgangperiode tot en met 2021 die is doorgelopen tot en met 2022.

Met ingang van begrotingscyclus 2023 actualiseren we jaarlijks de verdeelsleutels van de gemeentelijke bijdrage naar de meest recent beschikbare Cebeon-maatstaven. Het betreft enerzijds een set aan risicomatstaven en anderzijds het gewicht dat deze maatstaf bijdraagt aan het totale risicoprofiel per gemeente. Hoe hoger het risicoprofiel, hoe meer de gemeente bijdraagt aan de Veiligheidsregio.

Jaarlijks worden de geactualiseerde kengetallen (o.a. OZB waarde, bedrijven, bebouwing, woonruimten etc.) gepubliceerd via de meicirculaire, subcluster Brandweer en rampenbestrijding gemeentefonds. Als de individuele kengetallen van gemeenten wijzigen, wijzigt daarmee de onderlinge verhouding van de risico's en daarmee samenhangend de gemeentelijke bijdragen. Vanaf 2022 nemen wij de actualisering vanuit de meicirculaire jaarlijks over. Omdat een aantal kengetallen

jaarlijks kunnen fluctueren, ontstaan hierdoor kleine verschillen in het risicoprofiel per gemeente. Omdat wij de begroting moeten aanleveren vóór mei, maken wij gebruik van de laatste bekende meicirculaire. Dat betekent voor de begroting 2024, die in januari-maart 2023 gemaakt wordt, bij gebruik maken van de meicirculaire 2022.

Door het jaarlijks actualiseren van de verdeelsleutels sluit de bijdrage die gemeenten betalen aan de Veiligheidsregio aan op de bijdrage die zij verkrijgen vanuit het gemeentefonds en zijn de veranderingen relatief beperkt. Deze werkwijze komt overeen met het in 2018 genomen AB-besluit, waarin de volgende uitgangspunten zijn vastgesteld:

- De sleutel CEBEON ten behoeve van verdeling gemeentefonds is de basis voor de sleutel van het kostenverdeelmodel.
- De sleutel wordt jaarlijks geüpdatet bij begroting (t+2), (m.a.w. de sleutels die op basis van meicirculaire 2022 zijn berekend worden toegepast in de beleidsbegroting 2024).
- De meest recent beschikbare sleutel wordt gehanteerd. Jaarlijks wordt de sleutel na uitkomst meicirculaire beschikbaar gesteld door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Overzicht huidige vs. nieuwe sleutel kostenverdeelmodel

Hieronder is een overzicht weergegeven van de verdeelsleutels van het kostenverdeelmodel, op basis van de Cebeon-maatstaven uit de Meicirculaire 2022, die als basis dienen voor de beleidsbegroting 2024.

	Nieuw: Beleidsbegroting 2024 (Obv Meicirculaire 2022)	Beleidsbegroting 2023	Vershil (-/ = lagere bijdrage)
Alphen-Chaam	1,01%	0,99%	0,02%
Altena	4,49%	4,52%	-0,03%
Baarle-Nassau	0,76%	0,76%	0,00%
Bergen op Zoom	5,81%	5,87%	-0,06%
Breda	16,38%	16,44%	-0,06%
Dongen	1,96%	1,97%	-0,01%
Drimmelen	2,29%	2,28%	0,01%
Etten-Leur	3,43%	3,46%	-0,03%
Geertruidenberg	1,82%	1,75%	0,07%
Gilze en Rijen	2,27%	2,17%	0,10%
Goirle	1,74%	1,76%	-0,02%
Halderberge	2,65%	2,66%	-0,01%
Hilvarenbeek	1,39%	1,40%	-0,01%
Loon op Zand	1,87%	1,87%	0,00%
Moerdijk	4,20%	4,32%	-0,12%
Oisterwijk	2,65%	2,67%	-0,03%
Oosterhout	4,70%	4,68%	0,01%
Roosendaal	6,72%	6,77%	-0,04%
Rucphen	1,66%	1,69%	-0,03%
Steenbergen	2,15%	2,16%	-0,02%
Tilburg	22,23%	22,03%	0,20%
Waalwijk	4,11%	4,06%	0,05%
Woensdrecht	2,02%	2,04%	-0,02%
Zundert	1,70%	1,69%	0,01%
	100,00%	100,00%	0,00%

In de onderstaande tabel is voor het jaar 2024 de bijdrage per gemeente aan Veiligheidsregio MWB opgenomen, waarbij de wijzigingen met betrekking tot loon- en prijscompensatie en de herijking van de kapitaallasten verwerkt zijn. De intekentaken FLO-overgangsrecht en kazernes zijn in paragraaf 3.3 Financiële positie verder uiteengezet.

Gemeentelijke bijdrage 2024	Totaal bijdrage o.b.v. kostenverdeelmodel 2024 excl. intekentaak	Herijking beleid (mutatie kap.lasten)	Totaal bijdrage o.b.v. kostenverdeelmodel 2024 excl. intekentaak incl. herijking beleid	Intekentaak verkoop kazernes	Intekentaak FLO	Totale bijdrage o.b.v. kostenverdeelmodel 2024
Alphen-Chaam	€ 749.878	€ -2.978	€ 746.900			€ 746.900
Altena	€ 3.336.669	€ -13.252	€ 3.323.417			€ 3.323.417
Baarle-Nassau	€ 564.026	€ -2.240	€ 561.786			€ 561.786
Bergen op Zoom	€ 4.316.459	€ -17.143	€ 4.299.316		€ 352.684	€ 4.652.000
Breda	€ 12.157.983	€ -48.287	€ 12.109.695		€ 1.111.375	€ 13.221.070
Dongen	€ 1.453.487	€ -5.773	€ 1.447.714			€ 1.447.714
Drimmelen	€ 1.696.842	€ -6.739	€ 1.690.103			€ 1.690.103
Etten-Leur	€ 2.549.584	€ -10.126	€ 2.539.458			€ 2.539.458
Geertruidenberg	€ 1.347.905	€ -5.353	€ 1.342.551			€ 1.342.551
Gilze en Rijen	€ 1.684.725	€ -6.691	€ 1.678.034			€ 1.678.034
Goirle	€ 1.291.242	€ -5.128	€ 1.286.114			€ 1.286.114
Halderberge	€ 1.969.724	€ -7.823	€ 1.961.901			€ 1.961.901
Hilvarenbeek	€ 1.031.586	€ -4.097	€ 1.027.488			€ 1.027.488
Loon op Zand	€ 1.386.228	€ -5.506	€ 1.380.723			€ 1.380.723
Moerdijk	€ 3.119.875	€ -12.391	€ 3.107.484	€ 99.908		€ 3.207.392
Oosterwijk	€ 1.965.394	€ -7.806	€ 1.957.588			€ 1.957.588
Oosterhout	€ 3.486.656	€ -13.848	€ 3.472.808			€ 3.472.808
Roosendaal	€ 4.989.745	€ -19.818	€ 4.969.927		€ 414.020	€ 5.383.947
Rucphen	€ 1.233.161	€ -4.898	€ 1.228.263			€ 1.228.263
Steenbergen	€ 1.593.009	€ -6.327	€ 1.586.683			€ 1.586.683
Tilburg	€ 16.502.285	€ -65.541	€ 16.436.744		€ 1.253.965	€ 17.690.709
Waalwijk	€ 3.049.388	€ -12.111	€ 3.037.277			€ 3.037.277
Woensdrecht	€ 1.498.363	€ -5.951	€ 1.492.412			€ 1.492.412
Zundert	€ 1.258.461	€ -4.998	€ 1.253.463			€ 1.253.463
Totaal	€ 74.232.676	€ -294.826	€ 73.937.850	€ 99.908	€ 3.132.044	€ 77.169.802

In de onderstaande tabel is voor de jaren 2024 tot en met 2026 de bijdrage per gemeente aan Veiligheidsregio MWB opgenomen inclusief de herijking mutatie kapitaallasten en exclusief de intekentaken, waarbij de wijzigingen met betrekking tot loon- en prijscompensatie verwerkt zijn.

De effecten van de Cebeon maatstaven uit de toekomstige circulaires zijn hierin niet meegenomen en beïnvloeden de gemeentelijke bijdragen.

Gemeentelijke bijdrage exclusief intekentaken	Totaal bijdrage 2024 o.b.v. kostenverdeelmodel 2024	Totaal bijdrage 2025 o.b.v. kostenverdeelmodel 2024	Totaal bijdrage 2026 o.b.v. kostenverdeelmodel 2024	Totaal bijdrage 2027 o.b.v. kostenverdeelmodel 2024
Alphen-Chaam	€ 746.900	€ 776.248	€ 800.823	€ 824.816
Altena	€ 3.323.417	€ 3.454.005	€ 3.563.354	€ 3.670.114
Baarle-Nassau	€ 561.786	€ 583.861	€ 602.345	€ 620.392
Bergen op Zoom	€ 4.299.316	€ 4.468.250	€ 4.609.709	€ 4.747.818
Breda	€ 12.109.695	€ 12.585.525	€ 12.983.965	€ 13.372.971
Dongen	€ 1.447.714	€ 1.504.600	€ 1.552.233	€ 1.598.739
Drimmelen	€ 1.690.103	€ 1.756.513	€ 1.812.121	€ 1.866.413
Etten-Leur	€ 2.539.458	€ 2.639.241	€ 2.722.796	€ 2.804.372
Geertruidenberg	€ 1.342.551	€ 1.395.305	€ 1.439.478	€ 1.482.605
Gilze en Rijen	€ 1.678.034	€ 1.743.969	€ 1.799.181	€ 1.853.085
Goirle	€ 1.286.114	€ 1.336.650	€ 1.378.966	€ 1.420.281
Halderberge	€ 1.961.901	€ 2.038.990	€ 2.103.542	€ 2.166.565
Hilvarenbeek	€ 1.027.488	€ 1.067.862	€ 1.101.669	€ 1.134.675
Loon op Zand	€ 1.380.723	€ 1.434.976	€ 1.480.405	€ 1.524.759
Moerdijk	€ 3.107.484	€ 3.229.587	€ 3.331.832	€ 3.431.655
Oisterwijk	€ 1.957.588	€ 2.034.508	€ 2.098.918	€ 2.161.802
Oosterhout	€ 3.472.808	€ 3.609.266	€ 3.723.531	€ 3.835.089
Roosendaal	€ 4.969.927	€ 5.165.212	€ 5.328.735	€ 5.488.387
Rucphen	€ 1.228.263	€ 1.276.525	€ 1.316.938	€ 1.356.395
Steenbergen	€ 1.586.683	€ 1.649.028	€ 1.701.234	€ 1.752.204
Tilburg	€ 16.436.744	€ 17.082.597	€ 17.623.408	€ 18.151.414
Waalwijk	€ 3.037.277	€ 3.156.621	€ 3.256.556	€ 3.354.124
Woensdrecht	€ 1.492.412	€ 1.551.054	€ 1.600.158	€ 1.648.100
Zundert	€ 1.253.463	€ 1.302.716	€ 1.343.958	€ 1.384.224
Totaal	€ 73.937.850	€ 76.843.108	€ 79.275.852	€ 81.650.996

Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage

Op basis van de vastgestelde financiële uitgangspunten, weergegeven in vorige paragrafen, is een totaaloverzicht van de bijdragen van gemeenten en het financieel meerjarenperspectief opgesteld. Hierin zijn ook de intekentaken opgenomen.

Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Gemeentelijk bijdrage vastgestelde begroting*	€ 66.493.040	€ 67.498.768	€ 69.456.233	€ 74.232.676	€ 76.801.127	€ 78.794.150
Aanpassing LPO**	€ 611.736	€ 1.957.464	€ 4.504.444	€ 2.568.451	€ 2.458.023	€ 2.537.172
Gemeentelijke bijdrage na aanpassing LPO	€ 67.104.776	€ 69.456.233	€ 73.960.676	€ 76.801.127	€ 79.259.150	€ 81.331.322
Herijking beleid	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Effecten bestuurlijke takendiscussie	€ -	€ -390.500	€ -443.000	€ -	€ -	€ -
Kazernering vrijwilligers en beroeps	€ -	€ 465.000	€ 465.000	€ -	€ -465.000	€ -
Informatieveiligheid	€ -	€ -	€ 100.000	€ -	€ -	€ -
Wet Open Overheid (Woo)	€ -	€ -	€ 150.000	€ -	€ -	€ -
Gemeentelijke bijdrage na aanpassing LPO en herijking beleid	€ 67.498.768	€ 69.530.733	€ 74.232.676	€ 76.801.127	€ 78.794.150	€ 81.331.322
Mutatie kapitaallasten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
- Begrotingswijziging 2022-2	€ -	€ 251.555	€ 250.728	€ 85.088	€ 361.206	€ -
- Begrotingswijziging 2023-1	€ -	€ -567.779	€ -545.554	€ -43.107	€ 120.496	€ 319.674
Totaal mutatie kapitaallasten	€ -	€ -316.224	€ -294.826	€ 41.981	€ 481.702	€ 319.674
Gemeentelijke bijdrage na herijking beleid ***	€ 67.498.768	€ 69.214.509	€ 73.937.850	€ 76.843.108	€ 79.275.852	€ 81.650.996
Intekentaken	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
FLO	€ 2.569.019	€ 3.099.314	€ 3.132.044	€ 3.118.755	€ 3.026.835	€ 2.515.243
Kazernes	€ 393.187	€ 394.466	€ 99.908	€ 102.405	€ 104.658	€ 106.961
Totaal intekentaken	€ 2.962.206	€ 3.493.780	€ 3.231.952	€ 3.221.160	€ 3.131.493	€ 2.622.204
Verhoging bijdrage a.g.v. begrotingstekort****	€ -	€ 3.432.511	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal bijdrage gemeenten begroting	€ 70.460.975	€ 76.140.800	€ 77.169.802	€ 80.064.268	€ 82.407.346	€ 84.273.200

* De gemeentelijke bijdrage vastgestelde begroting 2024 en verder is inclusief aanpassingen LPO, taakstelling 2021 € 1.704.950, herijking beleid Haaren, IOV-gelden, uitkomst bestuurlijke takendiscussie, kazernering beroeps en vrijwilligers, informatieveiligheid en Wet Open Overheid. Gemeentelijke bijdrage vastgestelde begroting 2024 wijkt € 74.500 af t.o.v. gemeentelijke bijdrage na herijking beleid 2023 vanwege een eenmalig verschil in het effect van de takendiscussie.

** Aanpassing LPO wordt vanaf 2024 berekend over gemeentelijke bijdrage inclusief takendiscussie en kazernering. Kazernering geldt tot en met 2025. Derhalve in 2026 bedrag in mindering gebracht voor aansluiting met gemeentelijke bijdrage 2025 als beginstand voor 2026.

*** De gemeentelijke bijdrage van BGW-2022 komt voor 2023 uit op een bedrag van € 69.317.288. Dit komt overeen met de Gemeentelijke bijdrage na aanpassing LPO, herijking beleid (Effecten bestuurlijke takendiscussie) en mutatie kapitaallasten (begrotingswijziging 2022-2).

**** De begroting 2023, 2024 is niet sluitend o.a. door bijstelling CAO, nieuw principeakkoord en de gevolgen van inflatie en de energiecrisis.

Actualisatie FLO-overgangsrecht

Intekentaak FLO	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Regionalisering brandweer	€ 294.126	€ 346.195	€ 352.684	€ 379.067	€ 424.928	€ 371.855
Bergen op Zoom	€ 976.822	€ 1.084.273	€ 1.111.375	€ 1.125.444	€ 979.059	€ 839.070
Breda	€ 345.279	€ 406.403	€ 414.020	€ 444.992	€ 498.828	€ 436.525
Tilburg	€ 952.792	€ 1.262.443	€ 1.253.965	€ 1.169.252	€ 1.124.020	€ 867.793
Totaal FLO-intekentaak	€ 2.569.019	€ 3.099.314	€ 3.132.044	€ 3.118.755	€ 3.026.835	€ 2.515.243

Het FLO-overgangsrecht wordt jaarlijks geactualiseerd. Voor 2023 is uitgegaan van het principeakkoord CAO 2023-2024. Voor 2023 is gerekend met een stijging van de loonkosten van 5,5%. Dit is van toepassing op het Netto FLO-spaartegoed (NFST), de overgangsvergoeding, de bruto

FLO-vergoeding en Regeling voor Vervroegde Uittreding (RVU). Voor de jaren 2024-2027 is uitgegaan van 1,8% stijging van de loonkosten.

Actualisatie kazernes

Intekentaak kazernes	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Gemeente						
- Bergen op Zoom	€ 271.842	€ 270.402	€ -	€ -	€ -	€ -
- Moerdijk	€ 92.025	€ 94.969	€ 99.908	€ 102.405	€ 104.658	€ 106.961
- Waalwijk	€ 29.321	€ 29.095	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal intekentaak kazernes	€ 393.187	€ 394.466	€ 99.908	€ 102.405	€ 104.658	€ 106.961

In 2023 worden de laatste twee van de in totaal negen in 2013 overgenomen kazernes terug verkocht aan de gemeenten Bergen op Zoom en Waalwijk. Op basis van de realisatie 2022 zijn de kosten voor het eigenaarsdeel te weten belastingen, verzekeringen en kapitaallasten opnieuw berekend. Ten opzichte van de beleidsbegroting 2023 betekent dit een aanpassing in de begroting. Deze wijziging is verwerkt met de begrotingswijziging 2023-1. Eind 2023 worden de kazernes terug verkocht aan de gemeenten. Met de gemeente Moerdijk zijn afspraken gemaakt over een bijdrage in de kosten voor huisvesting en facilitaire zaken. Dit wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van de prijsindex.

3.2 Financiële positie

Meerjarenbalans en EMU-saldo

Met het oog op een betere raming en beheersing van het EMU-saldo wordt in het nieuwe BBV een geprognosticeerde balans voorgeschreven en het meerjarig opnemen van het EMU-saldo. Beiden zijn hieronder weergegeven.

Meerjarenbalans

(bedragen * € 1.000)	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027
ACTIVA						
Materiele vaste activa	€ 54.976	€ 53.806	€ 58.412	€ 64.331	€ 62.355	€ 62.655
Vlottende activa	€ 12.886	€ 6.363	€ 5.931	€ 4.644	€ 4.644	€ 4.044
Liquide middelen	€ 80	€ 384	€ 371	€ 336	€ 414	€ 37
Totaal vaste activa	€ 67.941	€ 60.553	€ 64.715	€ 69.311	€ 67.413	€ 66.735

(bedragen * € 1.000)	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027
PASSIVA						
Eigen vermogen	€ 16.476	€ 5.276	€ 4.912	€ 4.187	€ 4.276	€ 4.136
Voorzieningen	€ 3.138	€ 1.913	€ 2.394	€ 2.368	€ 2.368	€ 2.368
Vaste schulden	€ 33.550	€ 40.602	€ 37.692	€ 45.614	€ 43.626	€ 43.089
Vlottende passiva	€ 14.777	€ 12.762	€ 19.717	€ 17.142	€ 17.142	€ 17.142
Totaal vaste passiva	€ 67.941	€ 60.553	€ 64.715	€ 69.311	€ 67.413	€ 66.735

De omvang van de materiele vaste activa neemt toe en zet zich voort in de komende jaren, op basis van het investeringsplan. De financiering van de investeringen vindt voornamelijk plaats door het aantrekken van langlopende leningen. Door het vrijvallen van de egaliseringsreserve kapitaallasten in 2023 en door de inzet van reserves zal het eigen vermogen de komende jaren worden afgebouwd.

EMU-saldo

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	€ 287	€ -383	€ -638	€ -1.003	€ 89	€ 100
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	€ 1.353	€ -4.895	€ 4.606	€ 5.919	€ -1.976	€ 300
3. Mutatie voorzieningen	€ 887	€ -634	€ 481	€ -26	€ -	€ -
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
5. Boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	€ 472	€ 60	€ 60	€ 60	€ 60	€ 60
Berekend EMU-saldo	€ -650	€ 3.818	€ -4.823	€ -7.007	€ 2.005	€ -260

Leningenoverzicht

Het investeringsplan laat voor de komende jaren een aanschaf van materiaal zien. Dit zal door middel van extern aan te trekken leningen worden gefinancierd. In onderstaand overzicht is de verwachting van de aan te trekken leningen opgenomen en ook de stand van de huidige leningen. De lasten die voortkomen uit de leningen zijn verwerkt in de exploitatie voor de komende jaren.

Overzicht lopende leninger	Bedrag	Looptijd	Bijzonderheden	Stand per 01-01-2022	Stand per 01-01-2023	Geraamde stand per 01-01-2024
1 Lening BNG 4,58%, nummer 82959, aangegaan ter financiering VOC, BRW	€ 635.292	Aflossing in 30 jaarlijkse termijnen volgens annuïteiten € 39.152 eerste maal oktober 1995, laatste maal 2024	Vervroegde aflossing is niet mogelijk behalve bij rentevoet aanpassing	€ 117.535	€ 80.097	€ 40.945
2 Lening BNG 3,41%, nummer 15429, aangegaan ter financiering van overname activa brandweer	€ 9.765.000	Aflossing € 651.000 per jaar aflossing per kwartaal eerste maal oktober 2010, laatste maal 2025	Vervroegde aflossing niet toegestaan	€ 2.441.250	€ 1.790.250	€ 1.139.250
3 Lening BNG 3,68%, nummer 105430, Aangegaan ter financiering van overname activa brandweer	€ 4.140.000	Aflossing € 207.000 per jaar aflossing per kwartaal eerste maal oktober 2010, laatste maal 2030	Vervroegde aflossing niet toegestaan	€ 1.811.250	€ 1.604.250	€ 1.397.250
4 Lening BNG 2,69%, nummer 108835, Aangegaan tbv financiering overname kazernes	€ 14.553.288	Aflossing vlg schema	Vervroegde aflossing niet toegestaan	€ 7.387.631	€ -	€ -
5 Lening BNG 1,22%, nummer 110376, Aangegaan ter financiering van investeringen 2016	€ 6.000.000	Aflossing € 400.000 per jaar aflossing per halfjaar, eerste maal op 30-04-2016, laatste maal 2030	Vervroegde aflossing niet toegestaan	€ 3.600.000	€ 3.200.000	€ 2.800.000
6 Lening BNG 0,84%, nummer 110377, Aangegaan ter financiering van investeringen 2016	€ 2.500.000	Aflossing € 125.000 per jaar met jaarlijkse betaling, eerste maal juli 2016, laatste maal 2026	Vervroegde aflossing niet toegestaan	€ 1.125.000	€ 875.000	€ 625.000
7 Lening BNG 0,205%, nummer 114923, Aangegaan ter financiering van investeringen 2021	€ 10.000.000	Aflossing € 666.667 per jaar aflossing per 3 maanden, eerste maal november 2021, laatste maal 2036	Vervroegde aflossing niet toegestaan	€ 9.833.333	€ 9.166.667	€ 8.500.000
8 Lening BNG 2,132%, nummer 115776 Aangegaan ter financiering van investeringen 2022	€ 10.000.000	Aflossing € 666.667 per jaar aflossing per 3 maanden, eerste maal december 2022, laatste maal 2037	Vervroegde aflossing niet toegestaan	€ -	€ 9.833.333	€ 9.166.667
9 Lening BNG 3,033%, nummer 116078 Aangegaan ter financiering aflossing lening 108835	€ 7.000.000	Aflossing € 1.000.000 per jaar aflossing per halfjaar, eerste maal juni 2023, laatste maal 2029	Vervroegde aflossing niet toegestaan	€ -	€ 7.000.000	€ 6.000.000
# lening 2024 o.b.v. liquiditeitsprognose	€ 1.000.000	Aflossing € 27.778 per jaar aflossing per halfjaar, eerste maal 2025, laatste maal 2039	Vervroegde aflossing niet toegestaan	€ -	€ -	€ -
# lening 2025 o.b.v. liquiditeitsprognose	€ 12.000.000	Aflossing € 800.000 per jaar aflossing per halfjaar, eerste maal 2026, laatste maal 2040	Vervroegde aflossing niet toegestaan	€ -	€ -	€ -
# Lening 2026 o.b.v. liquiditeitsprognose	€ 2.000.000	Aflossing 133.333 per jaar, aflossing per halfjaar, eerste maal 2027, laatste maal 2041	Vervroegde aflossing niet toegestaan	€ -	€ -	€ -
# Lening 2027 o.b.v. liquiditeitsprognose	€ 3.500.000	Aflossing 233.333 per jaar, aflossing per halfjaar, eerste maal 2028, laatste maal 2042	Vervroegde aflossing niet toegestaan	€ -	€ -	€ -
	€ 79.593.580			€ 26.315.999	€ 33.549.597	€ 29.669.112

Reserves en voorzieningen

Reserves

Reserves (bedragen x 1.000)	1-1-2024	Mutatie	1-1-2025	Mutatie	1-1-2026	Mutatie	1-1-2027
Box Rijk							
BDuR strategische projecten	€ 1.070	€ -125	€ 946	€ -	€ 946	€ -	€ 946
BDuR BTW	€ 933	€ -140	€ 793	€ -140	€ 653	€ -140	€ 513
HSL/25KV	€ 591	€ -13	€ 578	€ -13	€ 564	€ -14	€ 551
Box gemeenten							
Crisis en calamiteiten	€ 1.612	€ -	€ 1.612	€ -	€ 1.612	€ -	€ 1.612
Doorontwikkeling organisatie	€ 519	€ -365	€ 154	€ -154	€ -	€ -	€ -
SaaS	€ 555	€ 275	€ 830	€ -418	€ 412	€ 243	€ 655
Totaal	€ 5.280	€ -368	€ 4.912	€ -725	€ 4.187	€ 89	€ 4.276

Bovenstaande reserves geven de stand van de reserves weer vóór resultaatbestemming jaarrekening 2022. De voorgestelde toevoegingen vanuit het resultaat zijn hier nog niet in verwerkt.

Voorzieningen

Voorzieningen (bedragen x 1.000)	1-1-2024	Mutatie	1-1-2025	Mutatie	1-1-2026	Mutatie	1-1-2027
Voorziening onderhoud kazernes	€ 2.393	€ -364	€ 2.029	€ -854	€ 1.175	€ -306	€ 869
Spaarverlof	€ 377	€ -	€ 377	€ -	€ 377	€ -	€ 377
Totaal	€ 2.771	€ -364	€ 2.406	€ -854	€ 1.552	€ -306	€ 1.246

De dotatie en aanwending van de voorziening spaarverlof wordt op basis van werkelijk opgenomen en gespaard verlof jaarlijks bepaald bij de jaarrekening.

Investerings

De investeringen zijn opgenomen in een meerjarig investeringsplan. Dit plan geeft de voorgenomen investeringen weer voor de lange termijn. Het plan wordt jaarlijks geactualiseerd. Het meerjarig investeringsplan geeft ook input voor de financieringsbehoefte. Alle investeringen in onderstaande overzichten betreffen investeringen met een economisch nut. Er is geen sprake van investeringen met een maatschappelijk nut.

Categorie (bedragen x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Bedrijfsgebouwen	€ 590	€ 461	€ 105	€ -	€ -	€ 356
Vervoermiddelen	€ 4.260	€ 5.199	€ 6.203	€ 12.169	€ 4.347	€ -1.004
Machines, apparaten en installaties	€ 863	€ 819	€ 701	€ 620	€ 684	€ 118
Overige materiële vaste activa	€ 3.339	€ 4.279	€ 616	€ 1.074	€ 1.563	€ 3.663
Totaal	€ 9.052	€ 10.758	€ 7.625	€ 13.863	€ 6.594	€ 3.133

3.3 Overzicht lasten en baten

Onderstaand overzicht geeft inzicht in de baten en de lasten in het meerjarig kader, waarbij de algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en de mutaties in de reserve apart inzichtelijk zijn gemaakt. Een uitgebreide toelichting bij de cijfers vindt u in hoofdstuk in het beleidsgedeelte.

Programmaplan VRMWB (bedragen x 1.000)	Jaarrekening 2022			Begroting 2023			Begroting 2024		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma Veiligheid									
Stimuleren redzaamheid in de samenleving	€ 2.887	€ -2.763	€ 123	€ 684	€ -155	€ 529	€ 682	€ -155	€ 527
Bijdragen aan een veilige leefomgeving	€ 7.389	€ -8.373	€ -984	€ 9.303	€ -28	€ 9.275	€ 9.377	€ -8	€ 9.369
Leveren van een hulpvaardige en slagvaardige inzet	€ 59.830	€ -62.800	€ -2.969	€ 73.307	€ -12.963	€ 60.344	€ 67.634	€ -5.883	€ 61.751
Wendbare en duurzame organisatie	€ 2.040	€ -1.232	€ 808	€ 1.816	€ -13	€ 1.802	€ 1.685	€ -	€ 1.685
Subtotaal Programma Veiligheid	€ 72.146	€ -75.168	€ -3.022	€ 85.109	€ -13.159	€ 71.950	€ 79.377	€ -6.046	€ 73.331
Algemene Dekkingsmiddelen	€ 473	€ -473	€ 0	€ 572	€ -85.758	€ -85.185	€ 502	€ -87.777	€ -87.275
Overhead	€ 14.656	€ -11.922	€ 2.734	€ 14.825	€ -35	€ 14.790	€ 14.582	€ -	€ 14.582
Vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	€ 87.276	€ -87.563	€ -287	€ 100.507	€ -98.952	€ 1.555	€ 94.461	€ -93.824	€ 638
Mutaties Reserves									
Stimuleren redzaamheid in de samenleving	€ -	€ -56	€ -56	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Bijdragen aan een veilige leefomgeving	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Leveren van een hulpvaardige en slagvaardige inzet	€ -	€ -95	€ -95	€ -	€ -385	€ -385	€ -	€ -404	€ -404
Wendbare en duurzame organisatie	€ 340	€ -843	€ -503	€ 349	€ -1.518	€ -1.170	€ 357	€ -591	€ -234
Subtotaal mutaties reserves	€ 340	€ -994	€ -654	€ 349	€ -1.904	€ -1.555	€ 357	€ -995	€ -638
Gerealiseerde resultaat	€ 87.616	€ -88.557	€ -941	€ 100.855	€ -100.855	€ -	€ 94.819	€ -94.819	€ -

Programmaplan VRMWB (bedragen x 1.000)	Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma Veiligheid									
Stimuleren redzaamheid in de samenleving	€ 693	€ -156	€ 537	€ 692	€ -157	€ 535	€ 703	€ -158	€ 546
Bijdragen aan een veilige leefomgeving	€ 9.712	€ -8	€ 9.704	€ 10.047	€ -8	€ 10.039	€ 10.306	€ -8	€ 10.298
Leveren van een hulpvaardige en slagvaardige inzet	€ 70.789	€ -5.677	€ 65.112	€ 72.590	€ -5.635	€ 66.955	€ 74.083	€ -5.115	€ 68.968
Wendbare en duurzame organisatie	€ 1.478	€ -	€ 1.478	€ 1.395	€ -	€ 1.395	€ 920	€ -	€ 920
Subtotaal Programma Veiligheid	€ 82.672	€ -5.841	€ 76.831	€ 84.724	€ -5.800	€ 78.924	€ 86.012	€ -5.281	€ 80.732
Algemene Dekkingsmiddelen	€ 605	€ -91.789	€ -91.184	€ 797	€ -95.172	€ -94.375	€ 796	€ -97.546	€ -96.751
Overhead	€ 15.356	€ -	€ 15.356	€ 15.362	€ -	€ 15.362	€ 15.919	€ -	€ 15.919
Vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	€ 98.633	€ -97.630	€ 1.003	€ 100.883	€ -100.972	€ -89	€ 102.727	€ -102.827	€ -100
Mutaties Reserves									
Stimuleren redzaamheid in de samenleving	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Bijdragen aan een veilige leefomgeving	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Leveren van een hulpvaardige en slagvaardige inzet	€ -	€ -291	€ -291	€ -	€ -14	€ -14	€ -	€ -3	€ -3
Wendbare en duurzame organisatie	€ 366	€ -1.078	€ -712	€ 375	€ -272	€ 103	€ 375	€ -272	€ 103
Subtotaal mutaties reserves	€ 366	€ -1.369	€ -1.003	€ 375	€ -286	€ 89	€ 375	€ -275	€ 100
Gerealiseerde resultaat	€ 98.999	€ -98.999	€ -	€ 101.258	€ -101.258	€ -	€ 103.102	€ -103.102	€ -

3.4 Incidentele en structurele lasten en baten

Het overzicht met de incidentele en structurele lasten en baten, inclusief de mutaties in de reserve, geeft inzicht in het structurele en reële evenwicht van de begroting. Zowel het structurele begrotingssaldo als het incidentele begrotingssaldo is nihil. Door het volgen van een duurzame begrotingssystematiek worden structurele lasten gedekt met structurele middelen en incidentele lasten met incidentele middelen.

Programma en Pijlers (Bedragen x 1.000)	2024		205		2026		2027	
	Incidenteel	Structureel	Incidenteel	Structureel	Incidenteel	Structureel	Incidenteel	Structureel
Programma Veiligheid								
Lasten								
Redzame samenleving	€ -	€ 682	€ -	€ 693	€ -	€ 692	€ -	€ 703
Bijdragen veilige leefomgeving	€ -	€ 9.377	€ -	€ 9.712	€ -	€ 10.047	€ -	€ 10.306
Hulpvaardige slagvaardige inzet	€ 486	€ 67.147	€ 704	€ 70.086	€ 146	€ 72.445	€ 146	€ 73.937
Wendbare duurzame organisatie	€ 365	€ 1.320	€ 154	€ 1.324	€ -	€ 1.395	€ -	€ 920
Baten								
Redzame samenleving	€ -44	€ -112	€ -44	€ -112	€ -45	€ -112	€ -46	€ -112
Bijdragen veilige leefomgeving	€ -	€ -8	€ -	€ -8	€ -	€ -8	€ -	€ -8
Hulpvaardige slagvaardige inzet	€ -	€ -5.883	€ -	€ -5.677	€ -	€ -5.635	€ -	€ -5.115
Wendbare duurzame organisatie	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Subtotaal programma Veiligheid	€ 808	€ 72.523	€ 813	€ 76.018	€ 101	€ 78.824	€ 100	€ 80.632
Algemene dekkingsmiddelen								
Lasten	€ -	€ 502	€ -	€ 605	€ -	€ 797	€ -	€ 796
Baten	€ -	€ -87.777	€ -	€ -91.789	€ -	€ -95.172	€ -	€ -97.546
Overhead								
Lasten								
Redzame samenleving	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Bijdragen veilige leefomgeving	€ -	€ 950	€ -	€ 988	€ -	€ 1.026	€ -	€ 1.056
Hulpvaardige slagvaardige inzet	€ -	€ 2.784	€ -	€ 2.887	€ -	€ 2.989	€ -	€ 3.085
Wendbare duurzame organisatie	€ 4	€ 10.845	€ 372	€ 11.109	€ -	€ 11.346	€ -	€ 11.778
Baten								
Redzame samenleving	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Bijdragen veilige leefomgeving	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Hulpvaardige slagvaardige inzet	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Wendbare duurzame organisatie	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal saldo van lasten en baten	€ 812	€ -174	€ 1.184	€ -182	€ 101	€ -190	€ 100	€ -200
Reserves								
Onttrekkingen reserves								
Redzame samenleving	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Bijdragen veilige leefomgeving	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Hulpvaardige slagvaardige inzet	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Wendbare duurzame organisatie	€ 357	€ -	€ 366	€ -	€ 375	€ -	€ 375	€ -
Toevoegingen reserves								
Redzame samenleving	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Bijdragen veilige leefomgeving	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Hulpvaardige slagvaardige inzet	€ -404	€ -	€ -291	€ -	€ -14	€ -	€ -3	€ -
Wendbare duurzame organisatie	€ -591	€ -	€ -1.078	€ -	€ -272	€ -	€ -272	€ -
Totaal mutaties reserves	€ -638	€ -	€ -1.003	€ -	€ 89	€ -	€ 100	€ -
Totaal resultaat	€ 174	€ -174	€ 182	€ -182	€ 190	€ -190	€ 200	€ -200

Algemeen

In de begroting duiden wij de volgende typen posten als incidenteel:

- De (projectmatige) lasten die worden gedekt uit een reserve.
- Mutaties in de reserves.
- Eenmalige baten en lasten op niet terugkerende posten in de begroting.

Hieronder een nadere toelichting op bovenstaand overzicht van incidentele baten en lasten.

Programma Veiligheid

Stimuleren redzaamheid in de samenleving (-44K)

De baten betreft een verwachte subsidie ten behoeve van Risk Factory.

Leveren van een hulpvaardige en slagvaardige inzet (486 K)

Dit betreffen lasten die gedekt worden uit reserves; HSL (283K), BDUR Strategische projecten (121K), SaaS (82K).

Wendbare duurzame organisatie (365K)

Betreft incidentele organisatiekosten die worden gedekt uit de Reserve Doorontwikkeling (365K).

Overhead

Betreft projectlasten die worden gedekt BDUR Strategische projecten.

Mutaties reserves

Mutaties in de reserves worden als incidenteel aangemerkt, dit betreffen de volgende posten:

- Onttrekking HSL (-283K)
- Onttrekking BDUR Strategische projecten (-121K)
- Onttrekking BDUR BTW (-140K)
- Onttrekking reserve SaaS (-82K)
- Onttrekking reserve Doorontwikkeling (-365K)
- Storting in de reserve SaaS (357K)

3.5 Overzicht op taakvelden

In deze paragraaf is het overzicht op taakvelden ingevoegd.

(bedragen x 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten				
• 1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	€ 77.479	€ 80.696	€ 82.671	€ 83.879
• 8.3 Wonen en Bouwen	€ 1.898	€ 1.977	€ 2.054	€ 2.134
• 0.5 Treasury	€ 502	€ 605	€ 797	€ 796
• 0.4 Overhead	€ 14.582	€ 15.356	€ 15.362	€ 15.919
• 0.9 Vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal lasten	€ 94.461	€ 98.633	€ 100.883	€ 102.727
Baten				
• 1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	€ -93.322	€ -97.025	€ -100.176	€ -102.031
• 0.5 Treasury	€ -502	€ -605	€ -797	€ -796
• 0.4 Overhead	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal baten	€ -93.824	€ -97.630	€ -100.972	€ -102.827
Totaal saldo van lasten en baten	€ 638	€ 1.003	€ -89	€ -100
• 0.10 Mutaties reserves				
<i>Onttrekking aan reserves</i>	€ -995	€ -1.369	€ -286	€ -275
<i>Toevoeging aan reserves</i>	€ 357	€ 366	€ 375	€ 375
Totaal mutaties reserves	€ -638	€ -1.003	€ 89	€ 100
Totaal saldo van lasten en baten incl. mutaties reserves	€ 0	€ -0	€ 0	€ -0

3.6 Overzicht op programma en economische kostencategorieën

(bedragen x 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten				
• 1.1 Salarissen en Sociale Lasten	€ 62.914	€ 65.473	€ 67.137	€ 68.940
• 2.1 Belastingen	€ 203	€ 208	€ 213	€ 213
• 3.5.1 Ingeleend Personeel	€ 1.674	€ 2.452	€ 1.800	€ 1.890
• 3.8 Overige Goederen en Diensten	€ 21.031	€ 21.452	€ 21.787	€ 21.420
• 5.1 Rente	€ 502	€ 605	€ 797	€ 796
• 7.2 Mutatie Voorzieningen	€ 562	€ 562	€ 562	€ 562
• 7.3 Afschrijvingen	€ 7.159	€ 7.376	€ 7.916	€ 8.237
• 7.4 Toegerekende Reële en Bespaarde Rente	€ 357	€ 446	€ 611	€ 611
• 7.5 Overige Verrekeningen	€ 60	€ 60	€ 60	€ 60
Totaal lasten	€ 94.461	€ 98.633	€ 100.883	€ 102.727
Baten				
• 3.2 Duurzame Goederen	€ -230	€ -120	€ -120	€ -120
• 3.5.2 Uitgeleend Personeel	€ -156	€ -25	€ -25	€ -25
• 3.8 Overige Goederen en Diensten	€ -2.219	€ -2.264	€ -2.312	€ -2.301
• 4.3.1 Inkomensoverdrachten - Rijk	€ -13.504	€ -14.507	€ -15.266	€ -15.266
• 5.1 Rente	€ -88	€ -88	€ -88	€ -88
• 4.3.2 Inkomensoverdrachten - Gemeenten	€ -77.213	€ -80.109	€ -82.452	€ -84.319
• 7.4 Toegerekende Reële en Bespaarde Rente	€ -414	€ -517	€ -709	€ -708
• 7.5 Overige Verrekeningen	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal baten	€ -93.824	€ -97.630	€ -100.972	€ -102.827
Totaal saldo van lasten en baten	€ 638	€ 1.003	€ -89	€ -100
• 7.1 Mutatie Reserves				
<i>Onttrekking aan reserves</i>	€ -995	€ -1.369	€ -286	€ -275
<i>Toevoeging aan reserves</i>	€ 357	€ 366	€ 375	€ 375
Totaal mutaties reserves	€ -638	€ -1.003	€ 89	€ 100
Totaal saldo van lasten en baten incl. mutaties	€ -0	€ -0	€ 0	€ 0

4 Bijlagen

BIJLAGEN

4.1 Tariefstelling

Tarievenbesluit personeel Veiligheidsregio 2024

Voor verantwoording van personele inspanningen bij projecten is het noodzakelijk dat het DB hiervoor een uurtarief vaststelt. Op basis van begroting, rekening houdend met een opslag voor bemiddeling, begeleiding, risico en administratieve verwerking e.d., zijn de volgende uurtarieven bepaald voor 2024:

Laag	(schaal 5/6/7)	€ 88
Middel	(schaal 8/9/10)	€ 113
Hoog	(schaal 11/12/13)	€ 153

Deze tarieven zijn met name bedoeld voor de verantwoording van projectmatige zaken en subsidies.

Ten behoeve van individuele afspraken wordt de mogelijkheid van maatwerk open gehouden. Zo nodig dienen deze tarieven nog te worden verhoogd met 21% BTW. In principe is het beschikbaar stellen van personeel belast met BTW. Alleen in gevallen waarbij sprake is van een individueel contract in het kader van 'arbeidsmobiliteit' (= individueel opleidings- / ontwikkelingstraject), dan wel er expliciet vrijstelling is verleend door de inspecteur, kan heffing van BTW buiten beschouwing blijven. De in rekening te brengen BTW is overigens voor gemeenten compensabel in het kader van het BTW compensatiefonds.

4.2 Lijst van veelgebruikte afkortingen

Afkorting	Betekenis	Afkorting	Betekenis
AB	Algemeen Bestuur	LPO	Loon- en prijsontwikkeling
AO	Administratieve Organisatie	MJOP	Meerjaren Onderhoudsplan
Arie	regeling voor Aanvullende voorschriften risico-inventarisatie en -evaluatie	MT	Management Team
Bbv	Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten	MWB	Midden- en West Brabant
BDuR	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding	NIPV	Nederlands Instituut Publieke Veiligheid
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid	OCB	Operationeel Centrum Brandweer
BNG	Bank voor Nederlandse gemeente	OMWB	Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant
Brzo	Besluit risico's zware ongevallen	PPS	Publiek-Private Samenwerking
CaCo	Calamiteiten Coördinator	PTSS	Post-traumatische stress stoornis
cao	Collectieve Arbeidsovereenkomst	RCDV	Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek	RI&E	Risico Inventarisatie en Evaluatie
CERT	Computer Emergency Response Team	RTIC	Real Time Intelligence Centre
CPB	Centraal Plan Bureau	SBM	Stichting Bedrijfsbrandweezorg Moerdijk
DB	Dagelijks Bestuur	SDG	Sustainable Development Goals
EMU	Europees Monetaire Unie	SOC	Security Operations Centre
Fido	Financiering Decentrale Overheden	TBO	Team Brandonderzoek
FLO	Functioneel Leeftijdsonslag	TS	Tankautospuit
FP&C	Financiën, Planning & Control	VBS	Veiligheidsbeheersysteem
FTE	Full Time Equivalent	VIK	Veiligheid Informatie Knooppunt
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst	VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen	VRMWB	Veiligheidsregio Midden- en West- Brabant
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdings Procedure	VRZ	Veiligheidsregio Zeeland
HSL	Hogesnelheidslijn	VTH	Vergunning, toezicht en handhaving
IB	Interne Beheersing	WA	Wettelijke Aansprakelijkheidsverzekering
IBGS	Incidentbestrijding Gevaarlijke Stoffen	Wnra	Wet normalisering rechtspersoon ambtenaren
ICAM	Stichting Collectieve Acties Massaschade	Woo	Wet open overheid
ICT	Informatie- en Communicatie Technologie	Wob	Wet openbaarheid van bestuur
IPO	Interprovinciaal Overleg	Wvr	Wet veiligheidsregio's
KCR2	Knooppunt Crisisbeheersing Regio Rijk	WVSV	Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's
KPI	Key Performance Indicator		